

Savaitės įvykiai

Lietuva, Latvija ir Estija buvo tarp 111 valstybių, kurios Jungtinėse Tautose balsavauz rezoliuciją, siūlančią atšaukti 1975 metų rezoliuciją, kurioje sionizmas buvo pavadintas "rasizmo ir rasinės diskriminacijos forma". Prieš naujos rezoliucijos priėmimą balsavo 25 valstybės, kurių tarpe daugiausia arabai, musulmonai ir komunistai, kaip Kuba ar Šiaurinė Korėja. Už 1975 m. rezoliucijos atšaukimą JAV prezidentas Bush jau pasisakė šios, 46-osios, Generalinės Asamblėjos sesijos pradžioje. JAV buvo aktyviai įsijungusios į veiklą, darant spaudimą kitoms valstybėms. Lietuva, Latvija ir Estija buvo tarp 86 valstybių, sponsoravusių tą JAV pasiūlytą rezoliuciją.

Kanados vyriausybė pranešė, kad pagal susitarimą su eskimais, ji sutiko jiems perleisti 770 tūkstančių kvadratinį mylių plotą, kuris bus pavadintas Nanavat (eskimiškai tai reiškia: Mūsų žemė) ir sudarys vieną penktadalį Kanados teritorijos. Pradžioje valdysis kaip atskira teritorija, bet ilgainiui ji gali tapti atskira provincija. Toje teritorijoje, kuri išskirta iš vadinamųjų Northwest Territories, dabar gyvena 17,500 eskimų.

Europos Bendruomenė savo užsienio reikalų ministrų susitikime nutarė sausio 15 d. pripažinti Serbiją ir Kroatiją nepriklausomomis valstybėmis. Čia labai pasidarbavo Vokietija. Vokietijos iniciatyva, ir Jungtinių Tautų Saugumo Taryba, kuri pradžioje ketino pasisakyti prieš Jugoslavijos "skaldymą", linksta Europos Bendruomenės sprendimo pusėn.

JAV tuo tarpu laikosi nusistatymo, jog nereikėtų pripažinti naujų valstybių, atsiradusių iš Jugoslavijos federacijos, nei iš buvusios Sovietų Sąjungos. Tačiau tarptautinis spaudimas ir naujai susidariusi politinė padėtis gali tą JAV nuomonę pakeisti, ypač Slavų Bendruomenės atveju. Tie klausimai paaiškės, kai JAV Valstybės sekretorius James Baker sugrįš iš savo kelionės ir pasitarimų su Jelcinu ir kitais respublikų vadais.

Stella Rimington, 56 metų amžiaus veteranė saugumo tarnautoja, paskirta D. Britanijos krašto saugumo viršininke, ir tas pareigas perims vasario mėnesį, kai išeis į atsargą jos buvęs viršininkas. Ta įstaiga yra kaip amerikiečių FBI. Ji pirmoji moteris šiame poste.

Jungtinės Tautos savo pilnates sesijos priimtoje rezoliucijoje kviečia pasaulio valstybes pradėti megzti sporto ir kultūrinis ryšius su Pietų Afrikos respublika. Rezoliucijoje pabrėžiama, kad ta vyriausybė daug pasidarbavusi eliminuojant rasinę diskriminaciją.

Buvusiose sovietinėse respublikose, einant prie rinkos kainų, didėja kriminalinių nusikaltimų; pranešama apie nuolatinius maisto krautuvų ir sandėlių užpuolimus ir plėšikavimus gatvėse.

LIETUVA RUOŠIASI ŠVENTOJO TĖVO SUTIKIMUI

— Paskirtas Vatikano nuncijus arkivyskupas Justo Mullor Garcia —

Iš Lietuvos pranešama, kad ten pradėti pirmieji pasirengimai planuojamam Popiežiaus Jono Pauliaus II vizitui Lietuvoje 1992 m. Tam pagrindo duoda faktas, kad Vatikanas jau paskyrė savo nuncijų Lietuvai.

Kai Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Vytautas Landsbergis lapkričio 18 d. buvo susitikęs su Popiežium, sugrįžęs iš audiencijos jis spaudai pranešė, kad Popiežius priėmė kvietimą apsilankyti Lietuvoje, tik nebuvo nustatytas laikas. Landsbergis minėjo, kad tai įvyks po to, kai Lietuvai bus paskirtas nuncijus.

Žinios apie nuncijaus paskyrimą pasklido gruodžio 2 d., o jau gruodžio 3 d. Vilniuje Aukščiausiosios Tarybos pirmininkas Landsbergis ir ministras pirmininkas Gediminas Vagnorius susitiko su Lietuvos vyskupų konferencijos atstovais. Konferencijos pirmininko pavaduotojas Telsių vyskupas Antanas Vaičius informavo spaudą, kad posėdžiauta net pustrėčios valandos, aptarti svarbiausi klausimai, o jų tarpe ir laukiamas Popiežiaus apsilankymas bei nuncijaus Pabaltijo kraštams paskyrimas.

Nuncijaus įstaiga koordinuos Popiežiaus vizitą Lietuvoje. Nunciatura, kaip skelbia Lietuvos laikraščiai, įsikurs Kosciūškos g. 28, rūmuose, kuriuose anksčiau buvo Dailininkų Sąjunga. Šis pastatas parinktas iš vyriausybės patvirtinto sąrašo pastatų, tinkamų užsienio atstovybėms bei rezidencijoms.

Būsimasis nuncijus Lietuvai yra gimęs 1932 m. Los Villares, Jaen, Ispanijoje. Kunigu išventintas Romoje 1954 m. 1957 m.

Vatikane pasibaigė vyskupų sinodas, kuriame apie 140 atstovų iš Rytų ir Vakarų Europos daugiau kaip dvi savaites diskutavo santykius su Rusų Ortodoksų bažnyčia ir apžvelgė katalikų religijos padėtį naujų politinių pasikeitimų perspektyvoje, ypač žlugus komunizmui, kuris skleidė ateizmą. Priimtoje deklaracijoje dalyviai pasisako, kad sinodas suteikė progos arčiau susipažinti su padėtimi ir padaryti išvadas, jog reikalinga daug pasidaruoti, siekiant Europos dvasinio atsinaujinimo. Santykiuose su ortodoksais nepasiekta susitarimo.

JAV padidino savo humanitarinę pagalbą Somalijai, pasiūsdama už \$19 milijonų vaistų, medikamentų ir maisto, paaiškėjus, kad Jungtinės Tautos nustojo siųsti pagalbą dėl lapkričio mėnesį prasidėjusio civilinio karo. JAV tokia pagalba jau anksčiau išleido \$21 milijoną.

Komunistinė Kinija, kaip praneša tarptautinė spauda, pamažu atkelia savo pramonės įmones į miestus iš provincijų, į kurias jos buvo iškeltos apie 1960-uosius metus. Tačiau vietoje raketų ir jų įrengimų dabar tos įmonės gamina buitinius produktus, kaip šaldytuvus, automobilius, dviračius ir kt. Anuo metu fabrikai buvo iškelti iš miestų, kinų vyriausybei planuojant apsigyninti eventualaus kapitalistinio užpuolimo atveju. Galvota užnugaryje išsilaikyti, jei didieji miestai būtų buvę priešuo užimti.

baigė Romoje Grigaliaus universitetą kanonų teisės daktaro laipsniu. 1959 m. pradėjo dirbti Šventojo Sosto diplomatinėje tarnyboje, pirmą Vatikano valstybės sekretoriato, apaštališkoje nunciatūroje Belgijoje ir Liuksemburge 1967-1970 m., ir Portugalijoje 1970-1974 m.

1974 m. buvo paskirtas specialiu Šventojo Sosto pasiuntiniu Europos Tarybos būstinėje Strassbūrgoje nuolatinio stebėtojo pareigoms. Tarp 1974 ir 1979 metų jis vadovavo ar buvo nariu daugelio Vatikano delegacijų tarptautinėse konferencijose žmogaus teisių, kultūros, švietimo, šeimos teisių, migracijos ir socialiniais klausimais.

1979 m. kovo 21 d. paskirtas tituliariiniu Merida Augusta arkivyskupu ir tų pačių metų gegužės 27 d. pasiūstas apaštališkojo nuncijaus pareigoms į Dramblio Kaulo Kranto valstybę bei kartu pronuncijum į Burkina Faso bei Nigerį.

Nuo 1985 m. lapkričio iki paskyrimo į Pabaltijo valstybes jis buvo apaštališkuoju nuncijum ir nuolatinio stebėtoju Jungtinių Tautų Europos būstinėje Genevoje ir nuolatinio atstovu prie ten reziduojančių kitų tarptautinių organizacijų.

Daugelio knygų autorius, arkivyskupas Justo Mullor Garcia taip pat yra ir plačiai kalbėjęs žmogus teisių, religijos klausimais daugelyje tarptautinių konferencijų ir universitetų, tokių, kaip 1988 m. Fribourge, Šveicarijoje; tais pačiais metais Lisabonoje, Portugalijoje; 1989 m. Aix en Provence, Prancūzijoje; tais pat metais Porto Novo, Benin; 1990 m. Romoje, Italijoje; taip pat Kijeve, Ukrainoje; 1991 m. Saragose, Ispanijoje ir kitur. (Darbininko redakcija dėkinga

Šventojo Sosto nuolatiniam atstovui Jungtinėse Tautose New Yorke apaštališkajam nuncijui J. E. arkivysk. Martino už šios biografines medžiagos patipinimą.)

Garbė, kad toks patyręs Šventojo Sosto diplomatas, arkivyskupas Justo Mullor Garcia tampa Vatikano nuncijum Pabaltijui. Oficialiai diplomatiniai ryšiai su Lietuva ir kitomis Pabaltijo valstybėmis atstatyti šiemet rugsėjo pabaigoje, kai tenai buvo pasiūstas Šventojo Sosto atstovas arkivyskupas Audrys Bačkis. Jis tada su Lietuvos užsienio reikalų ministru Algirdu Saudargiu pasirašė diplomatinį santykių atkūrimo bendrą deklaraciją. Netrukus po to arkivyskupas Bačkis, kuris yra apaštališkas pronuncijus Olandijoje, kaip Popiežiaus delegatas, lankėsi Latvijoje ir Estijoje ir pasirašė atitinkamus dokumentus.

Spėjiojama, kad Popiežius ateinančią vasarą aplankys ne tik Lietuvą, bet ir Latviją bei Estiją, ar kad bent jo vizito metu į Lietuvą atvyks gausios latvių ir estų tikinčiųjų grupės.

Apaštalių Sosto ir Lietuvos diplomatiniai santykiai atnaujinami po 50 metų, kai Sovietų okupacijos pasekmėje jie buvo nutraukti. Tačiau Vatikanas niekada nepripažino Lietuvos įjungimo į Sovietų Sąjungą, ir Lietuvos atstovybė Vatikane veikė visą laiką.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę 1918 m. santykiai su Vatikanu buvo užmegzti 1922 m. lapkričio 10 d., kai Apaštalių Sostas *de jure* pripažino nepriklausomą Lietuvos valstybę. Pradžioje, 1925 m. buvo įkurta Vatikano internunciatura, o 1927 m. pasirašius konkordatą, po vienerių metų internunciatura pakelta į nunciaturą.

Laimingų Naujųjų Metų

Kristaus užgimimas, dail. Albrecht Aldorfer paveikslas

LIETUVOS AMBASADOS JUNGTINĖMS TAUTOMS VEIKLA IR RŪPESČIAI

Lietuvos Ambasados Jungtinėms Tautoms veikla ir išsilaiikymui besirūpinantiems pranešama, kad pastaruoju metu, gavus Tautos Fondo — VLIKO kelis stambesnius čekius, gruodžio 9 d. atidaryta speciali sąskaita ambasados Jungtinėms Tautoms aptarnaujamame banko. Ton sąskaiton bus dedamos įvairios lėšos, gautos ambasados išlaikymui ir veiklai. Išmokėjimai bus daromi vien tik su Lietuvos Ambasados veikimu surištomis išlaidomis.

Lietuvos Ambasada pradėjo veikti nuo rugsėjo 17 dienos, t.y.

tos dienos, kai Lietuva tapo pilnateise Jungtinių Tautų nare. Iki šiol Ambasada gyveno, taip sakant, skolon. Tai nebuvo per daug sunku, nes visi penki jos nariai bent laikinai dirba kaip savanoriai, be algų, išskiriant vieną atvejį. Be to, Ambasada yra prisiglaudusi Lietuvos Generalinio Konsulato patalpose be nuomos mokesčio.

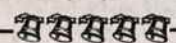
Jungtinės Tautos yra konkreti plačiojo pasaulio arena, kurioje Lietuvos balsas gali būti išgirstas. Džiugu, kad lietuvių visuomenė padėtų gerai supranta ir įvertinti (nukelta į 2 psl.)

Stasys ir Daniela Lozoraičiai
kartu su visais Lietuvos
Ambasados Vašingtone
bendradarbiais
labai nuoširdžiai linki
linksmų Šventų Kalėdų
ir laimingų Naujų Metų
ir dėkoja visiems,
parėmusiems Ambasadą

Vašingtonas

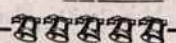
1991

Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga Lietuvos
Ambasadorius ir Nuolatinis Atstovas Jungtinėms Tautoms
ANICETAS SIMUTIS
sveikina Lietuvos išlaisvinimui sėkmingai veikusias ir
tebeveikiančias organizacijas, jų vadovus ir visus
geros valios tautiečius.

Tegul mūsų visų aukščiausias tikslas — demokratinės ir
ekonominiai klestinčios Lietuvos atstatymas — jungia tam
didįjį darbui visus po platumą pasaulį išblaškytus jos vaikus,
nežiūrint kur jie begyventų ir kurios šalies piliečiais bebūtų.

Anicetas Simutis
Ambasadorius ir Nuolatinis Lietuvos Atstovas
Jungtinėms Tautoms

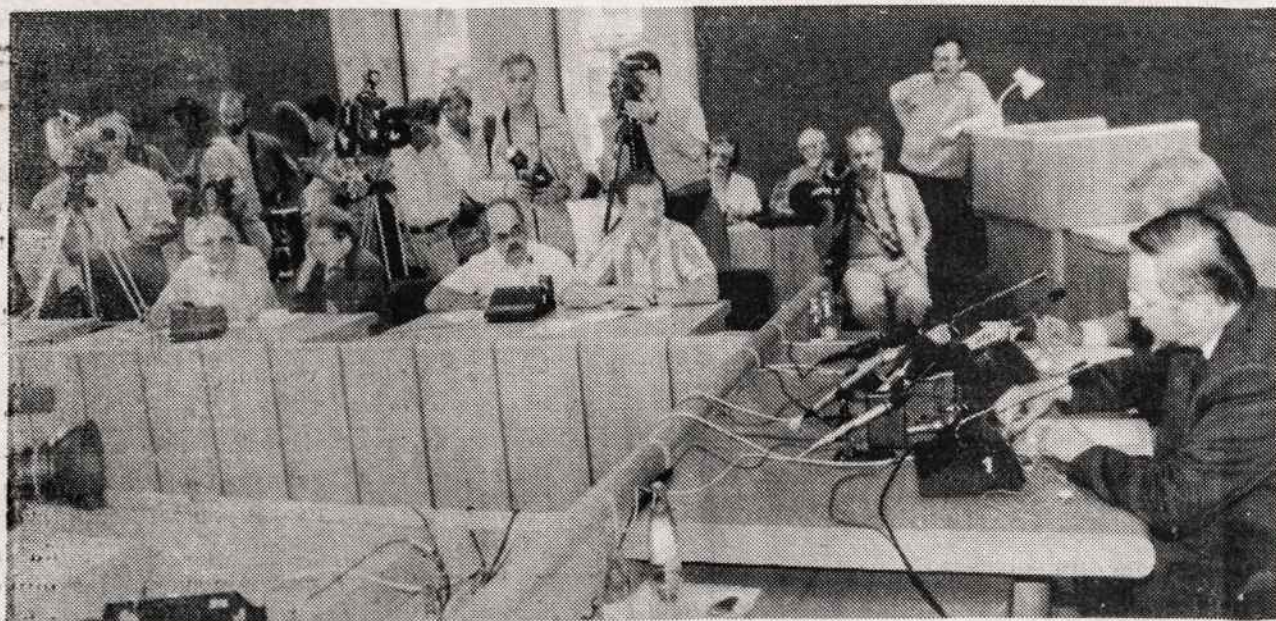

Dr. KĘSTUTIS VALIŪNAS ir ponija
sveikina visas lietuves ir lietuvius ateinančių švenčių proga.
Ypatingai nuoširdžiai sveikina tuos, su kuriais jam teko
tiesiogiai dirbti Lietuvos laisvinimo darbą VLIKe.
Ypatingai sveikina laisvos nepriklausomos Lietuvos
lietuvius bei jų vyriausybę,
vadovaujamą garbingo Vytauto Landsbergio.

Vaidas iš Gedimino šventės Vilniuje, Kairėje — Šv. Jono bažnyčios šonas, kur prasideda Balio Sruogos gatvė, ir įėjimas į Universitetą. Dešinėje — Pilies gatvė. Pačiame jos gale su stogais susiliejęs Gedimino pilies bokštas. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

Aukščiausiosios Tarybos pirm. Vytautas Landsbergis spaudos konferencijos metu Parlamento rūmuose. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

LIETUVOS AMBASADOS JUNGTINĖMS TAUTOMS VEIKLA IR RŪPESČIAI

(atkelta iš 1 psl.)

na. Tai didelis paskatinimas ir moralinė parama pirmuosius įsikūrimo žygius atliekantiems, ypač, jei pagalba ateina net jos neprašant. Štai ir pora pavyzdžių. Prieš keletą savaičių ambasadorių aplankė iš tolimų kelionių begrįžtantys Vytautas Šliūpas su žmona. Patyręs, kad ambasada gyvena kreditan, paliko penketo šimtų dolerių čekį skolom mažinti. New Yorko Lietuvių Bendruomenės pirmininkas Vytautas Alksnis, sustabdžius jo vadovauto Committee for Independent Lithuania veikimą, veik porą tūkstančių išteklių padalino Lietuvos ambasados Washingtono ir New Yorko parenti.

Okupantų per pusimtį metų nualintoji Lietuva, net savos valios dar neturėdama, nėra pajėgi finansuoti Ambasados įsikūrimą ir jos išlaikymą bet šiuo metu. Tad netikėta parama labai vertinama. Iki šiol Ambasada kiūriasi ir laikosi be Lietuvos Vyriausybės finansinės paramos.

LIETUVA UŽMEZGĖ DIPLOMATINIUS SANTYKIUS SU FILIPINŲ RESPUBLIKA

Gruodžio 15 d. Lietuva užmezgė diplomatinius santykius su Filipiniais. Atitinkamus dokumentus Filipinų misijos prie Jungtinių Tautų būstinėje pasirašė Lietuvos užsienio reikalų viceministras Gediminas Šerkšnys ir Filipinų ambasadorius Sedfrey A. Ordonez. Lietuvos diplomatai lydėjo Lietuvos misijos prie JT patarėja Gintė Damušytė.

Šerkšnys, Jungtinėse Tautose išbuvęs nuo Generalinės Asam-

blėjos pradžios rugsėjo 17 d., po diplomatinio akto pasirašymo, išvyko į Lietuvą. Greičiausia vėl atvyks, kai prasidės naujoji JT Generalinės Asamblėjos sesija.

Gruodžio 17 d. Lietuvos ambasadorius Jungtinėse Tautose Anicetas Simutis ir Filipinų ambasadorius pasiuntė raštą JT Generaliniam Sekretoriui, pranešdami apie diplomatinių santykių užmezgimą ir prašydami apie tai pranešti Jungtinių Tautų nariams.

Šia proga ir vienas kitas žodis apie Lietuvos Ambasados Jungtinėms Tautoms pagrindinį darbą. Jis padalintas į septynis komitetus. Normaliai suprantama, kad kiekviena valstybė turės bent po vieną atstovą tuose komitetuose. Iš to aišku, kad ir mažos valstybės ambasada privalo turėti bent penkis ar šešis narius.

Štai, kaip Lietuvos Ambasados žmonės šiuo metu darbai pasiskirstę: Pirmajam — Politiniam ir Saugumo Komitete, ir Specialiajam Politiniam Komitete, kartu su Gurecku, veikia viceministras Gediminas Šerkšnys. Nors kaip svečias jis į oficialių delegacijos sąrašą neįtrauktas, jo veiklai jokių apribojimų nėra. Aktyviai dalyvaudamas komitetų posėdžiuose, jis turi puikią progą susipažinti su Jungtinių Tautų organizacija ir veikimu.

Antrajam (ekonominiam), ketvirtajam (kolonijū) ir šeštajam (teisiniame) komitete pakaitom veikia Algimantas Gureckas. Trečiajam Komitete (socialinių, humanitarinių ir kultūrinių reikalų) — Gintė Damušytė.

Šiuo metu sunkiausias darbas yra Penktajam Komitete (biudžeto), kur vyksta svarstymai ir derybės dėl nario mokesčio nustatymo dydžio Lietuvai, Latvijai ir Estijai. Pagal senus ir ne visai realius skaičiavimus Lietuvai tektų net iki milijono dolerių metinio nario mokesčio. Šiame komitete darbuojasi Dariusz Sužiedėlis.

Šalia tų komitetų, veikia daug institucijų specialioms reikálams. Kaip pavyzdžiui, Pasaulinė Sveikatos Organizacija — World Health Organization (WHO) ir UN Development Programme (UNDP). Pastarosios atstovai gruodžio 7-11 dienomis lankėsi Vilniuje ir aptarė ilgalaikio vystymosi programos sustatymą ir vykdymą Lietuvoje. Pirmuoju Lietuvos atstovu UNDP Turkijoje, Ankaroje, vykstančioms svarstyboms gamtos apsaugos klausimais pakviestas I. Kiškis. UNDP apmokėjo kelionės išlaidas ir parūpino pilną pragyvenimą šį mėnesį vykstančios konferencijos metu.

Turint galvoje, kad prie tų visų darbų Lietuvos Ambasada tenka rūpintis tinkamų patalpų įsigijimu ar bent išsinuomavimu, finansinė našta gali tapti sunkiai pakeliama, ypač, kai pasibaigus savanorystės laikotarpiui, penkiems tarnautojams reikės mokėti algas.

Kaip ten bebūtų, Lietuvos Ambasada iš gautų ir pažadėtų išteklių, kukliai elgdama, tikisi išsilaikyti iki sekančios vasaros vidurio. Tuo metu Lietuva gal jau turės savo valiutą ir bus ekonomiškai tiek sustiprėjusi, kad galės priminti savo Ambasados išlaikymą.

Norintieji prie Ambasados išlaikymo prisidėti, čekius gali rašyti: Permanent Mission of Lithuania to the United Nations, 41 West 82 Street, New York.

Lietuvių Fondas

PABALTIJO VALSTYBĖS KREIPIASI Į JT SAUGUMO TARYBĄ

Jungtinės Tautos. — Oficialiu dokumentu čia buvo paskelbtas Lietuvos, Latvijos ir Estijos ministrų vadovų JT Generaliniam Sekretoriui ir Saugumo Tarybai laiškas, kuriame atkreipiamas dėmesys į faktą, jog Sovietų kariuomenė dar tebesanti Pabaltijo valstybių teritorijose. Kadangi ši padėtis gresia Pabaltijo regiono taikai ir saugumui, prašoma imtis atitinkamų priemonių, kad toji kariuomenė būtų atitraukta. Taip pat Saugumo Taryba prašoma panaudoti jai prieinamas galimybes padėčiai Pabaltijo valstybėse stebėti.

Laiško pradžioje nurodoma, kad 1991 m. rugsėjo 6 d. Sovietų Sąjunga, pripažindama Estijos, Latvijos ir Lietuvos nepriklausomybę, nesiėmė priemonių atitraukti savo karines pajėgas iš tų valstybių teritorijos. Nurodoma, kad nėra jokio pateisinimo tai armijai ten toliau susilikti, nes dėl to nėra jokio susitarimo.

Toliau primenama, kad savo pareikime USSR Valstybės Taryba, pripažindama Pabaltijo valstybes, siūlė pasitarimų keliu išspręsti visą kompleksą problemų, susijusių su SSSR ir Pabaltijo valstybių teisiniais, politiniais, ekonominiais ir humanitariniais klausimais. Tačiau, kaip pabrėžiama, lig šiol tokių pasitarimų nebuvo, nepaisant, kad Estija, Latvija ir Lietuva pakartotinai buvo pareiškusios norą jiems pradėti. 1991 m. spalio 31 d. Lietuvos užsienio reikalų ministerija savo laiške SSSR užsienio reikalų ministerijai pareiškė, kad SSSR kariuomenės atitraukimas iš Lietuvos respublikos teritorijos yra pagrindinis objektas abišalių santykių sureguliuavime. Apie tai smulkiau buvo išdėstyta Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos 1991 m. rugpjūčio 27 d. pareikime ir 1991 m. spalio 5 d. Baltijos Tarybos pareikime.

Toliau, turint dėmesyje, kad šiuo metu tebevyksta SSSR de-

NY 10024.

Tautos Fondui — VLIKui ir visiems Ambasados įsikūrimą ir veiklą parėmusiems nuoširdžiai dėkoju. Taip pat nuoširdus ačiū ir savanoriams talkininkams.

Anicetas Simutis
Lietuvos Ambasadorius
Jungtinėms Tautoms

Vilniaus žmonės savo nuomone išreiškia vėliavomis ir plakatais. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

sintegravimas, yra tikrų galimybių, jog buvusi SSSR nebeįstengs kontroliuoti savo ginkluotąsias pajėgas, esančias Pabaltijo valstybėse. Kai kurie karininkai, atsakingi už savo dalinius, esančius Pabaltijo valstybių teritorijoje, yra viešai pareiškę norą pasilikti Pabaltijo regione, nepaisant parėdymų iš Maskvos. Be to, pastarosiomis savaitėmis SSSR teritorijoje vei-

kiančių ekstremistinių grupių atstovai viešai yra pareiškę savo abejojimus dėl Pabaltijo valstybių nepriklausomybės teisėtumo ir grąsina Pabaltijo valstybių vyriausybėms. Ši pavojinga padėtis sudaro grėsmę taikai ir saugumui Pabaltijo regione.

"Mes esame įsitikinę, kad Jungtinės Tautos gali suvaidinti efektyvią rolę, sumažinant grėsmę šioje padėtyje ir paspartinant kariuomenės pasitraukimą iš Estijos, Latvijos ir Lietuvos", baigia savo laišką Pabaltijo valstybių misijų vadovai.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja teisinuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visoje miesto dalyse. Tel. 296 - 2444.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj — OHLERT-RUGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams turtai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM 90.5 Worcester, MASS. Sekmadeniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Mellus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501, T. 508 753 - 7232.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadeniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kežys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428 - 4552. FAX 718 769 - 3302.

KOLODNY & KOLODNY: Virginija Kolodny, Lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamentai, išnuomavimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK — "Lietuvos atsiminimai", sekmadeniais nuo 2 iki 3 v. popiet iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programa, vedama anglų kalba, iš tos pačios stoties girdima irgi sekmadeniais nuo 1 iki 2 v. popiet. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 908 753 - 5636

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11370
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

LIETUVIŲ FONDO DABARTINĖ PADĖTIS

Lietuvių Fondo taryba 1991 m. gruodžio 6 d. posėdyje apsvaistė esamą padėtį ir nutarė:

1. Lietuvių Fondo narių specialaus suvažiavimo nutarimu atskirtasis iš pagrindinio kapitalo vienas milijonas dolerių yra dovana nepriklausomybę atstačiusiai Lietuvai. Šios dovanos perdavimu rūpinasi narių išrinkta patikėtinųjų taryba, pirmininkaujama Lietuvių Fondo steigėjo dr. Antano Razmės, prisilaikant LF ir JAV IRS nuostatų bei kūrėjų tikslų.

2. Tolimesnis Lietuvių Fondo kapitalas pasilieka nedalomas, o naudojamas tik pelnas, kurį skirsto LF. Pelno skirstymo komisija iki šiol įprasta tvarka, remiant išėivijos ir Lietuvos švietimą, jaunimą ir kultūrinę apraišką, pagal Lietuvių Fondo 1989

metų narių suvažiavimo nutarimą: iki 50% pelno skirti Lietuvos prašymams.

3. Nusistovėjus Lietuvos padėčiai ir iškilus neatidėliojamiems reikalams, vėl bus atsiklausta narių dėl dalies kapitalo perleidimo Lietuvai.

4. Išėivijos liuanistinio švietimo bei kultūrinė veikla ir toliau reikalinga Lietuvių Fondo paramos, todėl LF pagrindinis kapitalas, kaip iki šiol, bus tvarkomas Lietuvių Fondo tarybos.

5. Prašome lietuvių visuomenę bei LF narius ir toliau aukoti Lietuvių Fondui, nes gaunamos kapitalo pajamos reikalingos išėivijos kultūrinei veiklai remti. Testamentiniai palikimai ir "trust accounts" yra labai vertinami ir laukiami.

Lietuvių Fondas

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- DOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIŲNĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ. PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 Cents
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —**Naujuosius metus pasitinkant**

Baigiamie 1991-uosius metus, kurie Lietuvos istorijoje žėrės visiems laikams. Tai kruvinių žudynių ir laimėjimų metai, kada pasiekta tai, ko taip norėjome — nepriklausomybės pripažinimo.

Sausio 13 bandymas sulikviduoti Lietuvos respublikos teisėtai išrinktą parlamentą ir sugrąžinti savo komunistinę valdžią kagebistams nepasisekė. Žuvusiųjų aukos uždegė tokį patriotizmą, kad tauta išėjo į gatves kovoti už savo laisvę. Iš visos Lietuvos važiuojo žmonės ir Vilniuje budėjo prie parlamento rūmų. Tauta suprato, kas yra auka, kad tik per auką ateina laisvė.

Iš to žiauriojo sausio 13-osios sekmadienio lietuvių tauta išėjo didesnė ir stipresnė. Ir tai vedė tolyn į naujus laimėjimus. Žingsnis po žingsnio tauta ėjo tik pirmyn ir pirmyn.

Vėl buvo spendžiamos kilpos Maskvoje, bet ir ten žmonės išėjo į gatves ginti savo teisių. Kaip sako, — Lietuvos pavyzdžiu. Įvyko stebuklas. Visa ėmė keistis taip greitai, kad metraštiniškai nespėjo surašyti dienos įvykių. Netikėtai, nelaukta pasaulio kraštai pripažino nepriklausomybę Lietuvai ir kitoms Pabaltijo kraštams — Latvijai, Estijai.

Tai nepaprastas laimėjimas. Lietuva priimta į Jungtines Tautas, Lietuvos prezidentas Vytautas Landsbergis važinėja po sostines ir visur susilaukia dėmesio.

Tiesa, nepriklausomybė atgauta, tačiau tenka įžengti į ją kaip į nusiaubtą, apiplėštą dvarą, į savo butą, kur nėra net sveikų sienų.

Štai kas laukia Lietuvos Res-

publikos ateinančiais metais. Reikės labai daug darbo, organizacijos, didelio sumanumo, kad galima būtų apsitvarkyti ekonomiškai, kad skurdas nepalaužtų entuziazmo. Tauta yra viskam pasiruošus — iškęsti visa.

Bet kiekviena diena turi savo netikėtumų. Taip pat ir metai. Niekas negali nuspėti, kas mūsū laukia, kas nutiks. Tik nepasimeskime, nepraraskime pusiausvyros, nenusiminkime, kai nebus taip, kaip norime.

Visas pasaulis žengia į ekonominę krizę, depresiją. Ji labiausiai palies Sovietų Sąjungos valdytus kraštus. Komunizmas nuskriaudė žmones neapsakomai. Partijos klasę iškėlė, o liaudį pavertė elgetom. Dabar visur jau duonos trūksta, įvedamos kortelės. Lietuvoje maisto nepritrūks, bet gali pritrūkti kuro, benzino. Gali sustoti mašinos. Tačiau lietuviai išsigelbėjo nuo didesnių vargų. Nugalės ir tuos.

Cia prisimena Bažnyčios pamokymas Naujųjų Metų proga: dirbk taip, lyg viskas tik nuo tavo darbo priklausytų, bet drauge melksis taip, lyg viskas tik nuo maldos pareitų.

Šventos indų knygos sako: "Gerai įsiklausyk tekančios aušros ir bundančios dienos, nes tai yra tikras tavo gyvenimas... Kas buvo vakar, beliko tik svajonė, ir kas bus rytoj, yra tik miglotas regėjimas. Jei šiandien gerai gyvensi, tai rytojaus vizija bus viltinga, o prabėgusi diena — džiaugsminga".

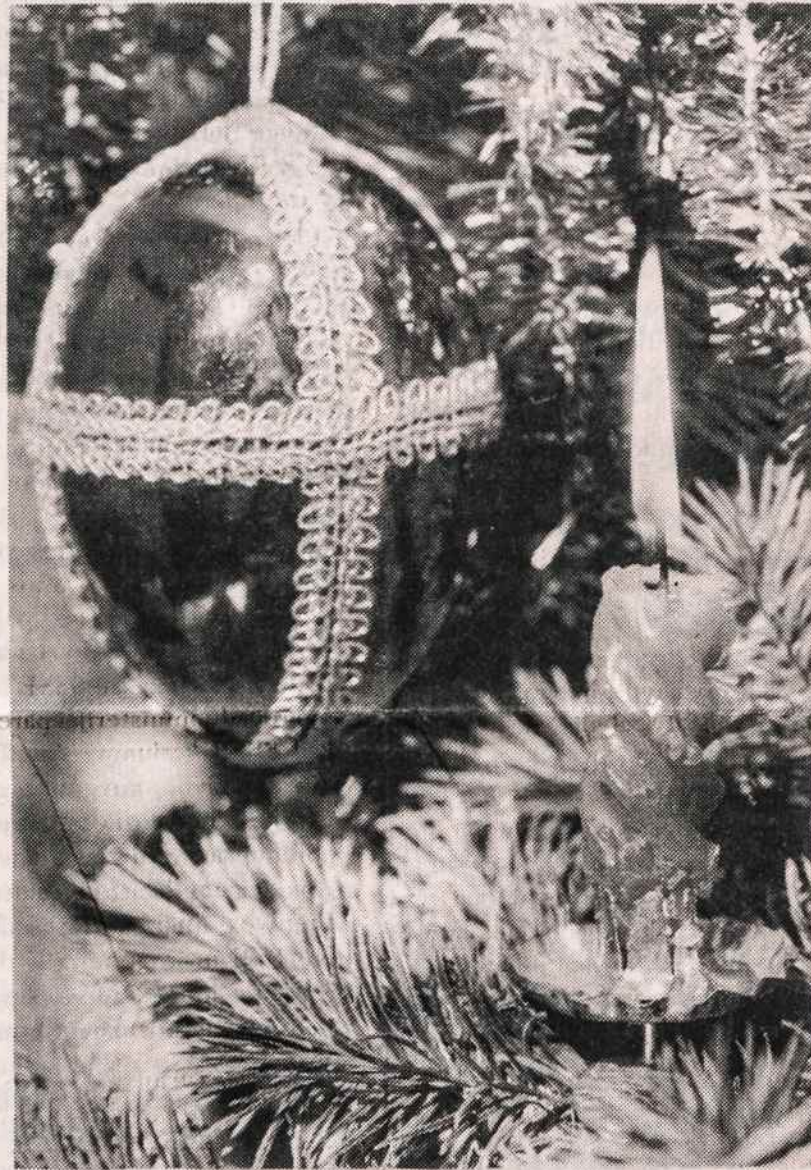
Įžengdami į naujus metus, linkime, kad Lietuvos valstybė vis labiau stiprėtų, taikingom deribom išspręstų savo klausimus su kaimynais, kad Lietuvos niekas daugiau neskriaustų. Jau per

Pasaulyje reikšmingiausia (ir pati didžiausia) knygų mugė kasmet spalio mėnesio pradžioje vyksta Frankfurte prie Maino — bene kiekvieno knygų mėgėjo ilgesinga vilionė. Džiugu, kad po lemtingų įvykių Baltijos pakra-

daug ji buvo skriaudžiama ir tremiama iš gimtųjų namų.

Visiems reikia dar labiau budėti, išlaikyti spaudimą, kad Lietuvos niekas nepalietų, kad jai tik sektųsi. Darbo tik pradžia, nes reikia sukurti naują valstybę, kuri būtų vakarietiška, demokratiška, pažangi, kur žmogus mylėtų žmogų ir tikrai jaustųsi laisvas.

Remkime lietuviškas organizacijas, išlaikykime stiprią išeiviją, nes jos vaidmuo bus dar labai svarbus ir itin naudingas. Ugdykime savo tautinę kultūrą, savo meną, nes tik tai mus išlaiko didžiąjame tautų pasaulyje. Mes turime daug kūrybinių jėgų, didelį proto pajėgumą. Tad prašykime Dievo palaimas šiems ateinančioms metams — visiems sveikatos, darbingos nuotaikos, o Lietuvos Respublikai — jos gražiausių laisvės dienų!

Kalėdų eglutės detalė. Nuotr. Romualdo Kisieliaus

Truputis Europos**Atspindžiai iš knygų mugės****KĘSTUTIS ČERKELIŪNAS**

tyje, lietuviškoji knyga gali nusi-mesti ilgalaikį tarybinį šešėlį ir mugėse garsintis be svetimų eti-kečių. O taip neseniai dar buvo kitaip.

Šia proga pasibeldžia netolima praeitis, pavyzdžiui, 36-ji Frankfurto mugė 1984. Tąsyk dalyvavo daugiau kaip 6000 leidyklų iš 90 valstybių nuo Albanijos iki Zimbabvės. Knygų potvynis užliejo penkis didžiulius pastatus, kai kuriuose per tris aukštus. Mugės apimtį atskleidė didysis katalogas — 1200 įvairiaspalvių puslapių.

Iš jo mugės lankytojas sužinojo, kad 1984 turėjo dalyvauti dvi leidyklos iš Lietuvos (Mintis, Vaga), dvi iš Estijos ir viena iš Latvijos. Mugės proga Maskvoje išleistame kataloge (rusų ir vokiečių kalbomis) buvo galima užtikti 13 knygų lietuvių kalba. Betgi patirtis rodo, kad katalogais ne visada galima pasikliausti. Jie spausdinami anksčiau,

dėl to pakeitimai neišvengiami.

Lankytojas 1984 mugėje rado 15 lietuviškų knygų. Prie dviejų minėtų leidyklų reikia pridėti ir trečią, nes į Frankfurtą buvo atvežti Tado Ivanausko *Gamtininko užrašai* (leidykla Moks-las). Be to, akį traukė vokiečių kalba albumas apie lietuviškus vitražus (Leningrado leidykla Aurora).

Buvo smagu į rankas paimti Donelaičio poemą *Metai* su V. K. Jonyno medžio raizniais. Vilniškė Vaga 1983 pakartojo nepriklausomą Lietuvos 1940 pasirodžiusį leidinį. Neblogai nu-teikė ir kiti albumai: *Lietuvos tapyba*, Vengrijoje išspausdinti *Atgimę paminklai* ir *Vakary Europos tabyba Lietuvos TSR muziejuose*. Įdomus nuotraukų rinkinys *Sparnuočių pasaulyje* (au-toriai Algirdas Knystautas ir Arvydas Liutkus), kurio tekstas trimis kalbomis (lietuvių, rusų, an-glių). Mugės lankytojas pasigedo leidinių apie senąjį Vilnių, nors apie Klaipėdą buvo.

Iš beletristikos rastas vienas pavyzdys iš gausių Prano Mašio-to vertimų (Vilhelmo Šerelmano *Gaidys rėksnys*). Be to, Petro Cvirkos *Cukriniai avinėliai*, Leonardo Gutausko *Kur nakvoja vėjai*, Vytauto Misevičiaus *Juodojo džentelmeno galas*, An-zelmo Matučio *Trijų brolių svirnelis* — visa tai pasakos, apysa-kos jauniems. Be abejo, ryški propagandinė duoklė: doku-mentų rinkinys *Lietuvos liaudis didžiąjame tėvynės kare*, Romualdo Juodeikos vertimas iš rusų kalbos: Georgijaus Kublicio *Tavo tėvynė Tarybų Lietuva*. Chanono Levino fotografijų rinktinė *Gyvenimo žingsniai*, skiriama "pergalės prieš fašistinę Vokietiją 40-osioms metinėms ir Tarybų valdžios atkūrimo Lietuvoje jubiliejui".

Pamačius visus spausdinius, kilo abejonė dėl atrankos, nes tikriausiai buvo vertingesnių, įdomesnių lietuviškų knygų, kurios dėl įvairių priežasčių ne-galėjo pasirodyti Frankfurto mugėje.

Dvasinės stiprybės reikėjo ieškoti kitur. Nuotaiką kiek prablaivė Lenkijos knygų skyriuje rastas Adomo Mitkevičiaus *Ponas Tadas*, pirmosios Paryžiaus

laidos 1834 metais pakartojimas. Čia maloniai nuteikė ta pirmoji teksto eilutė: Lietuva, tėvyne mano...

1984 Vakarų Europos spaudoje nestigo balsų, lyginančių gyvenamąjį laikotarpį su brito George Orwell knyga ta pačia data. Pasaulis dar buvo suskilęs, tebestovėjo Berlyno siena, lukštentos įvairios bėdos, skauduliai Vakaruose, susirūpinta ir literatūrinio skonio nuosmukių, kai pigiom ar brangiom rėkiančiom priemonėm graibstomi skaitytojai, kuriems brukami menka-verčiai pasiskaitymai... Net ir Frankfurto mugė nepatėnkino — štai Wolfgang Ignee rašė, kad "tik tas, kuris per mugę ėjo užrištomis akimis, tik tas galbūt rado knygą, kurios ieškojo" (*Stuttgarter Zeitung*). Betgi tas pats autorius pripažino, kad įprastinį Frankfurto mugės dvasinį spindesį palaikė Taikos premijos įteikimo iškilms. Tą metinę Vakarų Vokietijos knygų leidyklų premiją (pradėta 1950) 1984 metais gavo meksikietis Octavio Paz.

Iškilmingam renginy galėjo dalyvauti ir vienas lietuvis, spėjęs gauti pakvietimą iš mugės vadovybės. Prie įėjimo į tradicijų pilną protestantų Šv. Pūliaus šventyklą (čia 1848 įvyko Frankfurto Tautinis suvažiavimas, lėmęs Vokietijos demokratiją) visus sąžiningai tikrino, nes renginio pagrindinis kalbėtojas turėjo būti Vakarų Vokietijos prezidentas Richard von Weizsaecker.

Prasidėjo orios, bet kartu tokios paprastos iškilms, be jokių garbės prezidiumų. Knygų leidyklų vardu žodį taręs Guenther Christiansen pacitavo laureato Octavio Paz žodžius apie 20-to amžiaus biurokratiją ir papabrėžė, kad svarbiausia — pagyti nuo vienašališkos bei suprantintos ideologijos.

Frankfurto vyr. burmistras Walter Wallmann pažymėjo, kad rūpindamiesi pasauliojateitimi, mes turime būti pasirengę toleruoti kiekvieną išorinę plėtotę. Kiekviena epocha yra betarpiška Dievui, kaip kartą yra pasakęs didysis vokiečių istori- (nukelta į 4 psl.)

IŠ KELIONĖS TIK ASILAS NEGRĮŽTA ARKLIU

III

Tautų Apaštalo Pauliaus pėdsakai GraikijojeANTANAS RUBŠYS
Manhattan College

27

Geroji Naujiena ir Atėnai

Kelionė nuo Kipro link Atėnų kone visa virš pilkos ir vis tamsėjančios debesinės Viduržemio jūros antklodės. Kartkartėmis toli vakaruose blyksteli paskutinė saulėlydžio prosvaitė. Tik arti Atėnų, debesis perkirtus, žemai vėl ima mirkčioti šviesų salelės. Tai Egėjo jūros salos. Jau skrendame virš Graikijos.

Krikščionybė gimė Jeruzalėje, bet augo, mokydamasi skelbti Gerąją Naujieną, graikų kultūros pasaulyje. Apaštalas Paulius kalbėjo ir rašė Atėnų kalba.

Į Graikiją keliauju jau ne pirmą kartą. Nuo 1958 m. vasaros, kada tik ketelį dienų pasižvalgiau po Atėnus, Korintą ir Delfus, bemaž kas antri metai bas-tausi po Graikiją. Mane suviliojo Graikijos pagarba proto šviesai. Tik kartą žmonių istorijoje teįvyko šis žodžiais neapsakomas

stebuklas. Mažutė tauta, vos vieno šimtmečio būvyje, pasiekė dvasios viršūnes moksle, mene, filosofijoje, politikoje, sporte. Tos tautos vardas Graikija. O vieta, kur įvyko šis stebuklas, yra Atėnai.

V a. prieš Kristų Europa išgyveno sąmyšį. Romos karalystė jau buvo tapusi respublika ir mokėsi apsieiti be karaliaus. Be to, ji žvalgėsi po Ispaniją ir šiaurinę Afriką, kur steigė naujasėdijas finikiečiai. Tuo tarpu graikai kūrėsi Italijos pusiasalio pietuose, o atruskai — šiaurėje nuo Romos. Pačioje Graikijoje pradėjo iškilti miestai-valstybės, o Atėnai, demokratijos idėjos pagauti, galynėjosi su diktatūra pamėgusia Sparta. Tuometinė "Europa" išgyveno ir svetimųjų invaziją — persus iš Rytų. Persai metėsi nešti Zarastros šviesą — dualistinę pasaulio sampratą — "barbarams" anuometiniame Vakarų pasaulyje.

Staigus lėktuvo postūkis atkreipia mano dėmesį į tamsą už lango. Toli žemai už tamsos spindžių tūkstančiai šviesų — tai Atėnai. Atėnų pagarbą proto šviesai sutikau mokykloje — Tėvynėje, Vokietijoje, Italijoje, Artimuosiuose Rytuose... Nejučiomis prisimenu istorikus — Herodotą ir Tukididą, dramaturgus — Sofoklą, Euripidą, Eschylą, filosofus — Sokratą, Platoną, Aristotelį, Epikūrą, Zenoną... Lėktuvas daro posūkį virš Atėnų. Ant Akropolio švyti Partenonas — deivės Atėnos šventovės griaučiai, o aplinkui šiuolaikiniai Atėnų didmiestis. Stebiu pro lėktuvo langą amžinąją Atėnų dvasios jaunystę, spindinčią

griuvėsiuose. Kaip jautėsi Apaštalas Paulius, pasiekęs Atėnus? Jam nebuvo svetima graikų pagarba žmogui. Jis net rašys graikams krikščionims Filipuose: "...mąstykite apie tai, kas teisinga, garbinga, teisu, tyra, mylėtina, giriama, apie tai, kas dorybinga ir šlovinga" (Fil 4,8).

Laukiu kun. Delinikiaičio Atėnų aerouoste

Išvažiuodamas į Siriją, buvau susitaręs su kun. Delinikiaičiu susitikti Atėnuose bendrai kelionei po Graikiją. Skubiai praeinu pasų kontrolę ir muitinę ir suku prie informacijos stalo. Ten buvome sutarę susitikti. Jo nėra. Skubu prie atvykimų lentos.

Atėnai. Akropolis nūdien kalnų fone. Periklio V prieškritinime amžiuje statytoji Atėnos šventovė. Nuotr. kun. prof. Antano Rubšio

Atėnai. Akropolio modelis — vartai, Atėnos šventovė ir išdo rūmai. Nuotr. kun. prof. Antano Rubšio

Olympic Airlines skrydis, kuriuo jis turėjo atvykti jau senokai atvykęs. Teiraujuosi kontoroje ar toks keleivis jau atvyko. Nežino. Tik paaiškina, kad dėl kažkokių priežasčių dalis to skrydžio keleivių buvo nukreipti į Korfu.

— Kada šis skrydis atvyks? — klausiu.

— Bus paskelbta atvykimų lentoje. Šiuo metu nežinome!

Laukiu valandą. Nei skrydžio, nei žinios. Vėl teiraujuosi. Vėl tie patys paaiškinimai. O diena buvo ilga. Naktis palengvėle til-do judėjimą aerouoste. Parašęs lietuvišką atvirlaiškį kun. Delinikiaičiui, prisegu jį ant lentos

prie "susitikimo vietas". Užsi-sakęs viešbutį kontoroje, ir čia palieku jam smulkesnį padėties aprašymą. Be to, tarnautoja užtikrina, kad ji padės mano kelionės bendrum surasti kelią į Titania viešbutį.

Atėnuose mitinguoja "nea demokratija"

Kelionė iš aerouosto į Atėnus esti trumpa — puikus vieškelis ir tik 7 km. Bet ne šį vakarą. Kur tik taksistas besuka, ten kelias užkirstas. PASOK — kairiųjų partija renkasi milžiniško "mitingo. Šaukdami "nea demokratija" (nauja demokratija!). (nauja daugiau)

Atspindžiai iš knygų mugės

(atkelta iš 3 psl.)

kas Leopold von Ranke. Octavio Paz savo veikaluose puoselėja tą dvasią.

Pagrindinę kalbą (laudatio) pasakė Vakarų Vokietijos prezidentas von Weizsaecker. Apie 150 žurnalistų ant savo mažų staliukų turėjome didžiuliu sritu išspausdintą jo kalbos tekstą, galėjom stebėti, kur prezidentas žodį kitą keitė. Kaip šio kalbos atvejais įprasta, galioja pasakytas tekstas.

Prezidentas sakė, kad Octavio Paz yra nepriklausomumo pavyzdys, kritiško mąstymo pajėga, nepalenkiamas tiesos ieškotojas. Poezijoje jis rado tiltą tarp veiksmo ir susikaupimo. Pasak Paz, "poezija išsako, ką aš nutyliu, ji nutyli, ką aš sakau, ji sapnuoja, ką aš užmirštu".

Prezidentas pacitavo Paz žodžius apie Cervantes, su kuriuo prasideda absoliuto kritika, prasideda laisvė. Ir ji prasideda su šypsniu, ne džiugiu, bet pažinimo tas šypsnyš... Žmogus yra painus sutvėrimas: dvigubas ar trigubas... Kiekvienas žmogus yra vienkartinis, ir kiekvienam žmogui yra daugybė žmonių, kurių jis nepažįsta. Aš yra daugialypis. Cervantes šyposi: mokyti, kad būtum laisvas, tai mokyti šypsenos...

Laureatui Paz kultūra nėra koks vertybių katalogas, bet gyvenimo būdas. Šitokioje kultūroje žmogus randa savyje taiką, ugdo sugebėjimą taikiam sugyvenimui. Savo tėvynėje Paz yra pacifistinis demokratas pačia tyriausia šio žodžio prasme.

Baigdamas laudatio, Vakarų Vokietijos prezidentas pasakė, kad Paz eina savitu keliu, prieky savo tautos, jis kalba už Lotynų Ameriką ir kartu jis galvoja, jaučia, kalba, eiluoja ir mums visiems.

Pasidairę po ankstesnius Frankfurte Taikos premija atžymėtus asmenis, randame tokius iškiliosius: Albert Schweitzer (1951), Hermann Hesse (1955), Thornton Wilder (1957), Karl Jaspers (1958), Marion Graeffin Doenhoff (1971), Max Frisch (1976)... O kas toks Leopold Sedar Sengher, premiją gavęs 1968?

Pasirodo, tai tas pats, kuris 1984 buvo priimtas į Prancūzų akademiją — pirmasis afrikietis tarp nemirtingųjų, poetas, Senegalo prezidentas (1960-1980). Tarp kitko, Senegalo vėliava tu pačių spalvų, kaip Lietuvos, tik jos statmenai ir kita eilės tvarka surikiuotos (žalia, geltona, raudona).

O grafiene Marion Doenhoff, gimusi 1909 Rytprūsiose, po studijų ir kelionių po pasaulį, turėdama teisės doktoratą, 1936 pradėjo dirbti savo šeimos dvaruose ir nuo 1939 jų valdytoja. 1945 ji raita pabėgo iš Rytprūsio, nuo 1972 Hamburgo savaitraščio *Die Zeit* leidėja (kartu su buv. V. Vokietijos kancelriu Helmut Schmidt). Be kitų knygų, Doenhoff yra parašiusi vieną apie Rytprūsio žmones ir istoriją *Namen die keiner mehr kennt* (Vardai, kurių jau niekas nebežino). Ši knyga skirtinga negu daugis sentimentalų istorijų apie prarastus Rytus. Aišku, grafiene visais savo širdies saitais yra prisirišusi prie žemės, į kurią jos proseneliai atvyko prieš maždaug 700 metų. Bet ji žino, kad tie vokiečių kultūros šimtmečiai yra negrįžtamai dingę — prarasti dėl pačių vokiečių kaltės. Taiklaus pavadinimo knygoje autorė kukliai mini ir lietuvius, kuriuos vadina amžiniais kryžiuočiu ordinu priešais.

O kaip atrodė lietuviškos knygų kitoje Frankfurto mugėje prieš penkmetį, būtent 1986?

Vienas leidinys atvedė į Lietuvos sostinę — *Vilniaus architektūra* (trečias papildytas leidimas, parengė Rimtautas Gibavičius, Erfurto spaustuvė Fortschritt, Rytų Vokietija). Tai lankytojo ne kartą matyta ir pagaliau įsigyta knyga. Kitas leidinys *Akvarelė* (Vaga, 1986). Sudarė Ignas Budrys ir Eduardas Urbanavičius. Apžvelgti 42 akvarelininkai — nuo Kazio Abramavičiaus iki Antano Visockio, 88 iliustracijos. Toliau Alfonso Basalyko *Žemė-žmonijos buveinė*. Remdamasis naujaisiais mokslo duomenimis, autorius aprašo žemę — jos gelmes, atmosferą, paviršius, vandenį, aptaria, kaip žmonijos pažanga veikia gamtą. Daug dėmesio skiriama problemoms, kaip būsimoms kartoms išsaugoti sveiką aplinką.

Prisiartinęs prie Tarybų Sąjungos vaikų literatūros lentynų, lankytojas ten rado porą lietuvių autorių: Aloyzas Každailis parašė pasaką *Ko verki plekšnyte*. Jaunesniams mokykliniam amžiui skirtą knygą iliustravo Kęstutis Kasparavičius. To paties amžiaus vaikams Sigitas Geda pateikė eilėraščių rinkinį *Baltoji varnelė*. Iliustravo Rasa Doč-

kutė.

Naujiene buvo Balio Sruogos beletrizuotų koncentracijos stovyklų atsiminimų knygos *Dievų miškas* vertimas į ispanų kalbą (El bosque de los dioses). Vertė Jonas Dijokas. Netoliese Antano Baranausko *Anykščių šilelis* ošia keturiomis kalbomis: lietuviškai, rusiškai, vokiškai, angliškai. Pratarinę parašė Eduardas Mieželis. Gaila, kad 7 psl. lietuviškas tekstas (16 eilučių) žemyn į dešinę pusę pakrypęs — nedovanotina laužymo klaida.

Be poros Petro Griškevičiaus politinio sukirpimo knygų (viena išversta į ispanų kalbą), paskutinė Frankfurte 1986 pastebėta lietuviška knyga — pati stambiausia. Tai *Lietuvių pavardžių žodynas A-K*. 1152 psl., ats. red. ir vienas autorių Aleksandras Vanašas, kiti autoriai: Vitalija Maciejauskienė ir Marytė Razmukaitė. Kaip pratarinėje rašoma, *Lietuvių pavardžių žodynas* yra prisiartinęs bandymas mūsų kalbotyroje pateikti plačiai visuomenei kiek galint gilesnį kalbiškai apdorotą dabartinių lietuvių pavardžių rinkinį.

Tai ir viskas, ką lietuvis turi-

stas matė. Tarybų Sąjungos knygų skyriuje besisukaliojanti vokiečių klausim�, kiek knygų išstatyta, turėjo pasiteirauti biure ir paskui atsakė, kad apie 2500. Šitoje gausybėje besirdamas lietuvis ieškojo lietuviškų oazių ir matė, vartė tik aštuonias lietuviškas knygas (be dviejų vertimų į ispanų kalbą). Iš dalies, tai tartum nuotykinga kelionė: nežinai ką rasi, ir buvo miela retkarčiais užtikti lietuvišką raštą.

Ir taip uždarykime praeities skrynelę: Knygos mėgėjų rūpina, kaip bus dabar, kai padėtis kita. Teko patirti, kad 1991 metais Frankfurto mugės vadovybė apmokėjo Lietuvai skirtą vietą ir dviem atstovams kelionę iš Vilniaus su pilnu išlaidų privačiai. Tik kataloge, kuris anksti spausdinamas, Lietuva dar buvo Tarybų Sąjungos sąrašė... Teigiama, kad 1992 metais Lietuvos knygų atstovai patys apsimokės išlaidas, o kataloge Lietuva nebus TS dalis.

Kitaip ir būti negali. Juk neįmanoma norėti, kad šiuolaikinis išskirtinis dėmesys Lietuvai (naujiene ir egzotika) ilgai truktu. Medaus mėnuo greitai baigiasi, prasideda kasdienis gyvenimas — taip ir knygų leidyboje. Čia reikės talento, išmanymo ir daug darbo, kad lietuvišką knygą būtų vertingas, savitas įnašas į pasaulio kultūrinį lobyną.

Ranchoje elegantiškas leidinys apie gražiausias Šveicarijos knygas 1983 (43 spaudiniai). Yra ko pasigėrėti viršeliais ir teksto puslapiais. 14 įvairių sritų (nuo Baskerville iki Zapf international). Daugiausia populiarūs šriftai: Times, Univers ir Garamond. Mums neblogai žinomas šriftas Helvetica užtikamas keturiuose atrinktose knygose.

Šia proga prisimintinos ir ankstesnės pastangos kultūrinti knygų meną Lietuvoje. Ryškiausias pavyzdys — Kaune veikusi Dvidešimt septynių knygų mėgėjų draugija (1930-1944). Ją įkūrė bibliofilas plk. lt. Vytautas Steponas ir kultūros istorikė, Prano Mašioti dukterė Marija Mašiotaitė-Urbšienė.

Gal šios pastabos apie porą išvykų į Frankfurto knygų mugę, besidairant lietuviškų leidinių, ir aplinkinės godos padės ieškant kelių, kad mūsų knyga nebūtų pamestinė tarptautinėse mugėse.

seino, pirmajam tik su glaudėm stypčiojant, paskui vandeny besipliūškinant. Nusimadęs, rankšluosčiu kiek apsišluostęs, Alceste užsimovė purvinai pilko velveto kelnės su plyšiu ant dešinio kelio, apsilviko panašius marškinius ir, kai ne vandeny, visą laiką šitaip vilkėjo. Philante dėvėjo tamsų treną. Ne ką geriau apsilvilkę atėjo ir kiti du vyrai: Acaste (Kent Gash) bei Clitandre (Joseph Holmgren). Tik poetas Oronte (Barry Boys) vilkėjo solidų juodą kostiumą, panašų į protestantų dvasininkų.

Trys jaunos, gražutės moterys — trys deivės, ar undinės! Lengvabūdė, temperamentinga koketė Celimėne (Funda Duyal), truputį ramesnė jos draugė Eliante (Mimi Earnest) ir intrigantė Arsinoė (Alison Edwards) dėvėjo arba puošnius chalatus, arba, daugelį kartų juos nusimetusios, "taupius" bikinius. Tik retai kuri pasirodė su sijonėliu, bet pora sprindžių aukščiau kelių. Arsinoė kartais atėdavo su ilgu, iki žemės, šviesiu, minku paltu.

Alceste, kaip žinoma, nusivilęs Celimėne, kurią labai myli ir įtarinėja, nusivilęs visais žmonėmis ir pasauliu. Visus ir viską kaltina. Celimėnė myli ir Oronte'as. Iš čia intriga. Problemą sprendžiamos ar baseine, ar ant kušetės. Nepaisant bučinių ir glamonų, nieko nėra porno-

Teisutis Zikaras

SKULPTORIŲ TEISUTĮ ZIKARĄ PRISIMENANT

Visi žinome, kad buvo toks skulptorius Juozas Zikaras, bėg retas kas žino, kad yra ir kitas Zikaras, taip pat skulptorius, Juozo sūnus, ir jo vardas Teisutis-Juozas. Jį čia prisimename todėl, kad Teisutis palygint dar jaunas mirė šiemet gegužės 10 Melbourn, Australijoje. Tegu būna jis atžymėtas kaip lietuviško meno pajėga, nukeliavusi taip toli nuo tėvynės ir savo talentu papuošusi Australiją.

Teisutis tėvas Juozas Zikaras (1881-1944) buvo baigęs studijas Rusijoje Pirmojo didžiojo karo metu. Rusijos mokyklose tada buvo įsigalėjęs vadinamasis aka-

grafiško, tik daug pikantiškų scenų-scenelių. Kartais tarp meilužių (jų susidaro dvi poros ir vienas meilės trikampis) būna stipresnių susikirtimų, kurie, deja, publikos nebaugina. Keletą kartu "sušokamas" savotiškas baletas, elastiškais kūnų ir rankų judesiais vienas prie kito artėjant, bet nepasiliečiant. Visų aštuonių aktorių vaidyba nuostabiai gera, akvareliškai lengva, žaisminga. Vogčiomis apžvelgdamas publiką, nemačiau snaudžiančių. Didžiama spektaklį sekė su šypsenom, kartais pratrūkdami juoku.

Už sušiuolaikintą, suholivudintą ASF *Mizantropo* pastatymą didžiausias nuopelnas tenka režisieriui Vincent Murphy, parinkusiam tokį gerą aktorių kolektyvą, scenovaizdžio projektuotoją Leslie Taylor ir kitus techninius padėjėjus. Veikalą naujai versdamas, Neil Bartlett jį pagyvino ir keletu vulgaresnių adaptacijų, kad atrodytu šiuolaikiškiau.

Kas dar 1991-1992 Šekspyro Festivalio sezone?

Iki Kalėdų vyko *Mizantropo* spektakliai Octagone ir miuziklo *Peter Pan* Festivalio teatre. Vėliau seks šie pastatymai: David Feldshuh *Miss Evers' Boys* (sausio 29 - kovo 1); Lilian Hellman *The Little Foxes* (sausio 29 - vasario 23); William Shakespeare *King Lear* (balandžio 1 - liepos 12); *The Comedy of Errors* (balandžio 15 - liepos 11) ir *Richard II* (birželio 3 - liepos 12); George Bernard Shaw *Arms & the Man* (balandžio 1 - liepos 12); William Nicholson *Shadowlands* (balandžio 15 - liepos 11) ir Ken Ludwig miuziklas *Lend Me A Tenor* (birželio 3 - liepos 12). Informacija gaunama ir bi-lietai užsisakomi, paskambinus šiuo numeriu: (205) 277-BARD.

demizmas — realizmas. Karui pasibaigus, grįžo Lietuvon, daugiausia gyveno Panevėžy, paskui Kaune, kur profesoriavo Meno mokykloje. Lietuvoje jis sukūrė daug visuomenės veikėjų portretų, lietuviškas metalines monetas. Svarbiausia jis sukūrė Laisvės statulą, kuri skulptorių jam žino lietuvių tautos istorijoje.

Antrasis pasaulinis karas labai palietė žymųjį skulptorių — jo trys sūnūs pasitraukė į Vakarų, Lietuvoje liko tik dukra Alytė. Tai buvo didis sielvartas skulptoriui. Iš tų trijų sūnų du atvyko į Ameriką ir apsigyveno New Yorke bei jo artumoje. Vienas sūnus, Vainutis, gyvena Woodhavene; Vaidutis, jau miręs, gyvena New Jersey.

Trečias sūnus Teisutis-Juozas, jauniausias, nukeliavo net į Australiją. Jis buvo gimęs 1922 gegužės 5 d. Panevėžyje. Jis vienas paveldėjo tėvo gabumus — iš pat mažens norėjo būti skulptoriumi.

Pirmąsias žinias ir gavo iš tėvo. Paskui baigė Kauno meno mokyklą. 1944 m. vasarą pasitraukė su broliais į Vokietiją, pokario metais, 1946-1949, Freiburgo Meno mokykloje dėstė skulptūrą ir piešimą. Po to emigravo į Australiją ir apsigyveno Melbourn. Ten įsijungė į plačią australų skulptorių veiklą. 1955 surengė savo pirmą individualinę parodą, paskui gavo įvairiausių užsakyimų, puošė fontanus, interjerus, kūrė visokias skulptūras, laimėjo premijas. Melbourno karališkajame technikuose profesoriavo.

Jis nenuėjo tėvo keliais. Iš pat pradžių mėgo apibendrinti formas, ieškoti jų nepaprastumo, vidinės išraiškos, skverbėsi į žmogaus vidinę nuotaiką, panaudodamas labai nedaug išorės elementų.

Paskui nukrypo į ekspresionizmą, žengė dar toliau, formas dar labiau prastino ir priartėjo prie primityvinės skulptūros sampratos.

Iš Australijos kartą buvo aplankęs Lietuvą, buvo ir New Yorke pas brolius. Dabar jo menas liko lietuviams lyg nutolęs, mažai pažįstamas. Būtų gera, kad likusi šeima išleistų jo kūrinių albumą ir leistų susipažinti su jo kūrinių ir lietuviams. Jis buvo lietuvių talentas, papuošęs Australiją. Ir tai įdomu mums pažinti, įvertinti jo darbus, įrašyti į eiles tų, kurie iškeliavę turėjo atiduoti savo menines jėgas tai aplinkai, kurioje gyveno ir naudojosi jos paslaugom. (p.j.)

MIZANTROPAS

ALFONSAS NAKAS

HOLLYWOODO STILIUMI

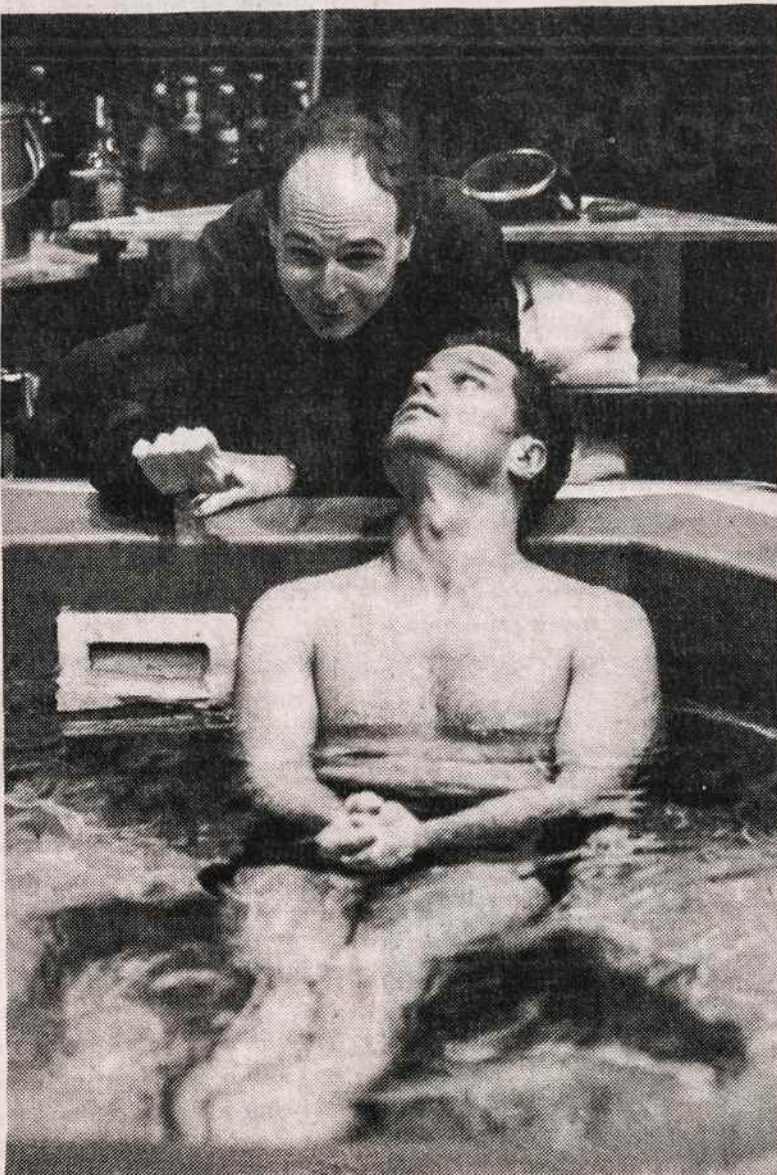
Alabamos Šekspyro Festivalio įspūdžiai

Molière'o *Mizantropas* (*The Misanthrope*), kaip ir visi kiti jo scenos veikalai, parašytas prieš daugiau kaip 300 metų. Ludviko XIV — "karaliaus Saulės" laikais. Ieškodami autentiškumo, *Mizantropo* statytojai, sukuria maždaug tokį scenovaizdį: tų laikų stilingi baldai, persiški kilimai, masyvios raudonos ar mėlynos draperijos, paukuoti-pasidabruoti veidrodžiai, parfumais apkrauti elegantiški staleliai... Tai Celimėnės paryžietiškas buduaras, kuriame matytume išsipuošiusius, šviesius perukus dėvinčius, aukštakulnius batus mėvinčius neapsakomo mandagumo veikėjus...

Lapkričio 23 nuvažiuojame į Montgomerį, AL į Alabamos Šekspyro Festivalį (toliau ASF). Mažame, jaukiame Octagone teatre, kurio erdvį sceną sudaro

arenos plotas, iš visų keturių pusių apsuptas aukštyn kylančiomis publikos kėdžių eilėmis, turėjo maždaug tokį scenovaizdį. Viename kampe — miniatūrinis, bet tikras maudymosi baseinas. Kitam kampe. įstrijai priešingame — masyvi, patogi kušetė. Pora stalelių ir kėdžių. Pora didžiulių vazonų su stambiais, beveik žmogaus ūgio kaktusais (Hollywoodas!). Ant vieno stalelio bevielis telefonas, ant kito — geros rūšies moderniausias magnetofonas. Laikui atėjus, veikėjų rankose atsiranda tik moderniausias foto, bet ir filmavimo aparatas.

Spektaklis prasidėjo prancūzišku šlageriu. Dainavo vyras, bet Edith Piaf forma. Veikalo herojus Alceste (Mark Lewis) su draugu Philante (Steven David Martin) dialogą pradėjo prie ba-

Steven David Martin (gilumoje) ir Mark Lewis 1991 m. Alabamos Šekspyro Festivalio pastatyme *Mizantropas*. Vaidinta iki gruodžio 22 d. Octagon teatre. Nuotr. Scarsbrook/ASF

IŠ AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS VEIKLOS

Palaikomi ryšiai su Lietuvos vyriausybe

1989 m. XI ALTo Kongrese užmegztieji ryšiai su Lietuvoje atsikūrusiomis demokratinėmis organizacijomis per Kongresė dalyvavusius atstovus tebetęsia. Nuo 1990 m. gruodžio palaikomas ryšys su prezidentu Vytautu Landsbergiu. Šiemet jau antras mėnuo, kai ALTo įgaliotinis Washingtonė, prof. dr. Jonas Genys, vieši Lietuvoje ir tenai plečia ryšius su vyriausybės atstovais. Palaikyti ryšiams su ALTu vyriausybė paskyrė val-

stybės sekretorių Kęstutį Cilinską. ALTo pirmininkas Grožvydas Lazauskas turėjo pasitarimus dėl veiklos suderinimo ir dabar neseniai su besilankiusiais Chicagoje ministru pirmininku Gediminu Vagnorium, Kęstučiu Čilinsku ir viceprezidentu Česlovu Stankevičium. Lapkričio 2 d. pagerbimo vakarieneje ministras pirmininkas Vagnorius, įvertindamas laisvinimo veiksnių darbus, jų atstovams įteikė po Lietuvos dailininko sukurtą paveikslą. ALTo atžymėjimą priėmė jo pirmininkas.

žygiai iš IRS gauti atleidimą nuo mokesčių.

Pasiskirstė pareigomis

ALTo valdybos posėdyje lapkričio 22 d. inž. Grožvydas Lazauskas išrinktas pirmininku trečiajam dvejų metų kadencijai. Pirmininko pavaduotoju yra plk. Kazimieras Oksas.

Kiti vicepirmininkai įvairioms sritims yra: Stanley Balzekas, Jr. — informacijos direktorius, Evelyn Oželienė — visuomeniniams reikalams, adv. Saulius Kuprys — teisiniams reikalams, Stasys Briedis — organizaciniams reikalams, Petras Bučas — finansiniams reikalams, Viktoras Naudžius — politiniams reikalams, Vytautas Jokūbaitis — ryšiams su Lietuvos vyriausybės ir atstovybe.

Sekretorius — Stasys Dubauskas; išdininkė — Daina Dumbrienė.

Valdybos nariai: Vytautas Bildušas, Irena Blinstrubienė, dr. Vytautas Dargis, Juozas Lekas, Mykolas Pranevičius, Birutė Skorubskienė.

Posėdyje dalyvavo Chicago ALTo pirm. Matilda Marcinkienė, ALTo Cicero skyriaus pirm. Andrius Juškevičius ir leidinio red. dr. Kazys Ėringis.

ALTo skyrių reikalams patarėja pakviesta Matilda Marcinkienė. Įvairių reikalų komisijos pranešė apie savo veiklą.

Lietuvos ministeriui pirmininkui Gediminui Vagnoriui pasiūta L. Šimučio knyga *Amerikos Lietuvių Taryba* su posėdžio dalyvių parašais — dedikacija.

ALT Informacija

Vaidzas iš sukaktuvinės — 20-sios foto parodos uždarymo ir premijų įteikimo. Kalba žymus Chicago fotografas Ed Mankus, kuris priėmė savo sūnaus Jerry laimėtą III vietos premiją. Šalia jo — konkurso pravedėjas Stasys Žilevičius. Nuotr. Ed. Šulaičio

Cicero jūrų šauliai Lietuvos kariuomenės 73-ųjų metinių minėjime Chicago Jaunimo Centro sodelyje prie Laisvės kovų paminklo. Nuotr. Ed. Šulaičio

Keturiuose puslapiuose šis žurnalistas pateikia įspūdžius iš Rygos ir Vilniaus, pailiustruodamas savo nuotraukomis. Jose matyti Vilniaus radijo darbuotojai: Edvinas Butkus, Audrius Matonis, Rasa Lukaitė, Andrius Užkalnis, Izolda Malytė, Virginijus Razmantas.

Kariuomenės šventė

Lapkričio 24 d. Ramovėnai ir Birutietės surengė Lietuvos kariuomenės 73-ųjų metinių minėjimą. Jėzuitų kopytelėje pradėta mišiomis, kurias laikė ir pamokslą pasakė kun. A. Saulaitis, M. Momkienė pagiedojo solo. Sodelyje prie Laisvės kovų apeigoms vadovavo Ramovės centro valdybos pirm. A. Juškevičius. Padėta gėlių, uždegtas aukuras. Ramovėnas J. Gradinskas pasakė pagrindinę kalbą. Užbaigta "Marija, Marija" ir Lietuvos himnu.

Jaunimo Centro apatinėje salėje buvo tęsiama minėjimo programa. Vadovavo ir žodį tarė ramovėnų Chicago skyriaus pirm. J. Mikulis. Istorikas J. Dainauskas skaitė pagrindinę paskaitą. Po kun. P. Dauginčio invokacijos, kalbėjo E. Vengianškis, T. Blinstrubas, E. Legecienė. Užbaigta vaišėmis.

Kauno Žalgiriečiai vėl Chicagoje

Darosi tradicija, kad vėlyvą rudenį į Chicago atvyksta Kauno "Žalgirio" krepšininkai. Pereitais metais jie buvo Evanstone ir žaidė prieš Northwestern universitetą, jį nugalėjo.

Dabartinis "Žalgiris" yra tik šešėlis buvusio "Žalgirio". Jis nebeturi geriausių žaidėjų. Šiuo metu žalgiriečių komandoje geriausiu pasirodė Gintaras Einikis.

Pereitais metais žalgiriečiai pelnė 7 pergales, o šiemet iš 12 susitikimų laimėjo penkis. Šių rungtynių pasekmės: prieš Loyolą 58-84, Southwest Baptist 79-85, University of Missouri 89-102, Central Missouri State 98-81, Marquette 79-85, Northern Illinois 92-81, Oklahoma State 68-88, Western Kentucky 89-95, Bradley University 69-58, Eastern Illinois 85-71, Illinois State University 80-81. Valparaiso 66-65.

Po rungtynių Valparaiso, IN, lapkričio 20 d. žalgiriečiai atvyko į Chicago ir lapkričio 23 d. rungtyniavo prieš vietinius "Lituancos" krepšininkus. Žmonių Marquette Parko salėje prisirinko apie 350. Žiūrovai tikėjosi pamatyti garsųjį "Žalgirį", tačiau išvydo eilinę komandėlę, kuri ne daug kuo skyrėsi nuo pačios "Lituancos". Nors žalgiriečiai laimėjo 77-71, tačiau neparodė jokių gražesnių derringių ir net nora laimėti.

Rungtynėms teisėjavo su žalgiriečiais atvykęs tarptautinės klasės teisėjas Romualdas Brazauskas, kuris iš Chicago išskubėjo į Puerto Riką teisėjauti tarptautiniam krepšinio turnyrui, tuo tarpu žalgiriečiai lapkričio 25 d. paliko Chicago ir per New Yorką pajudėjo namo.

Ed. Šulaitis

Kviečia jungtis į ALTo veiklą

VLIKo seimas lapkričio 1-3 priėmė tuo reikalu šią rezoliuciją:

"VLIKui savo didelį uždavinį atlikus, būtina tęsti politinį darbą Washingtonė, tuo labiau, kad padėtis Lietuvoje yra grėsminga dėl Sovietų Sąjungos karo pajėgų buvimo Lietuvos teritorijoje. Seimas yra nuomonės, kad tas pareigas galėtų tęsti Amerikos Lietuvių Taryba. Seimas kviečia VLIKą sudarančias grupes aktyviai įsijungti į ALTo veiklą".

Isteigtas ALTo Fondas

Adv. Sauliui Kupriui vadovaujant, įsteigtas Amerikos Lietuvių Tarybos Fondas (Lithuanian American Council Foundation) kaip ne pelno siekianti korporacija. Užregistruota Iliojaus valstijoje. Inkorporavimo dokumentus pasirašė P. Bučas, G. Lazauskas, V. Naudžius ir K. Oksas. ALTo Fondo E. I. numeris yra 36-37626876. Daromi

ST. PETERSBURG, FL

Klubo 30 metų sukaktis

Lietuvių klubas spalio 26 paminėjo 30-ties metų įkūrimo sukaktį. Programą pradėjo klubo pirmininkas A. Gudonis, tolimesnei programai vadovauti pakvietė D. Mackialienę. Ji padarė klubo veiklos apžvalgą. Klubo tautinių šokių vienetas "Audra" pašoko 4 tautinius šokius. St. Juozapavičius paskaitė savo kūrybos feljetoną "Klubas", kuriame atsispindėjo klubo įvairios aktualijos. Pabaigai klubo choras, vadovaujamas P. Armono, padainavo 5 dainas. Dalyvavo apie 300 svečių. Po vakarienės visi linksminosi iki vidurnakčio.

Dalyvavo liaudies šokių šventėje

Klubo tautinių šokių grupė "Audra" lapkričio 10 dalyvavo tarptautinėje liaudies šokių šventėje — Fort Myers' Folk Fare. Lietuvių grupė su pasisekimu atliko 30 minučių programą. "Audros" šokėjams vadovauja K. Gaižauskienė.

Taip pat buvo ir liaudies meno parodėlė, kurioje A. Jasaitienė, N. Lubinienė ir J. Taoras parodė lietuviškų tautinių juostų, įvai-

rių papuošalų ir šiaudinukų, pinigų ir pašto ženklų rinkinius.

Klubo narių susirinkimas

Lietuvos klubo visuotinis narių susirinkimas įvyko lapkričio 16 d. Dalyvavo 217 narių. Susirinkimą pradėjo pirm. A. Gudonis. Susirinkimo pirmininku buvo išrinktas J. Mikaila, sekretoriumi S. Juozapavičius.

Pradžioje susikauptimo minūte pagerbti mirę klubo nariai, padaryti išdininko ir pirmininko pranešimai. Į naują valdybą ateinančioms metams išrinkta: pirmininku K. Jurgėla, vicepirmininku P. Jančiauskas, sekretore A. Ščiglienė, išdininku — M. Jurgutis ir finansų sekretore — A. Strijauskienė. Direktoriais išrinkti: B. Bartkus, V. Didžbalis, J. Kalėda, J. Rakštis, K. Ščigla, J. Švedas ir A. Vitkauskas. Revizijos komisiją sudaro: J. Kirtiklis, J. Mikaila, J. Žvynys ir kandidatas J. Šukys. Revizijos komisijos pirmininkas — J. Žvynys.

Lietuvos dukterų susirinkimas

Lietuvos dukterų draugijos St. Petersburgo skyriaus narių prieškalėdinis susirinkimas ir pabendravimas buvo gruodžio 13 d., penktadienį, 2 v. popiet Florida Power patalpose, St. Pete's Beach. Mažų paroda rengiama sausio 15. Drauge bus ir turtinga loterija.

Lietuvos Vyčiai

Lietuvos Vyčių 147 kuopos susirinkimas įvyko spalio 31. Vyčių kuopos vardu pasiūstas sveikiniai Lietuvos prezidentui V. Landsbergiui. Į naują valdybą išrinkti: kun. J. Gasiūnas, kun. M. Čyvas, A. Gudonis, Dolores Jonaitis, V. Leščinskienė, V. Kleivienė, M. Gelazienė, dr. A. Valienė, V. Jacobson, Emily Petrraitis, K. Vilnis, Irena Diktanas, G. Bakienė.

LIETUVIAI GYDYTOJAI, MALONĖKITE ATSILIEPTI!

Ruošiama knyga *Amerikos lietuviai gydytojai*. Labai prašoma gydytojų, baigusių Vytauto Didžiojo universitetą, ir jų, kurie karo metu baigė universitetus Vokietijoje ar kitur, atsiųsti savo biografijas adresu: Dr. M. Budrys Lithuanian Museum of Medicine, c/o Lithuanian Research and Studies Center, 5620 So. Claremont Avenue, Chicago, IL 60636.

IŠ VISUR

— Korp! Neo-Lithuania išrinko naują vyriausią valdybą 1991 - 1993 metų kadencijai: pirm. Vida Jonušienė, vicepirm. Jurgis Lendraitis, sekr. Lora Blažytė-Mikužienė, išd. Algis Augaitis, arbiter elegantiarum — Vaclovas Mažeika.

— *Budrio vardo lietuvių foto archyvas 1966-1991*, Algimanto Kezio redaguotas leidinys, išleistas archyvuui minint 25 metų sukaktį. Leidinys papuoštas gausybe nuotraukų. Viskas gražiai išspausdinta Morkūno spaustuveje.

— Rimantas Morkvėnas, Lietuvos Respublikos reikalų patikėtinis Belgijoje, gruodžio 4 d. pasirašė nuosavybės aktą, kuriuo Lietuva oficialiai tapo savininke gražaus trijų aukštų pastato Bruselyje, Maurie Lietart gatvėje, prestižiniame ambasadų rajone. Čia įsikurs Lietuvos pasiuntinybė.

— W. A. Mozarto *Requiem* Vilniaus arkikatedroje gruodžio 5 d. atliko Lietuvos nacionalinis simfoninis orkestras, Kauno valstybinis choras, solistai. Šiuo koncertu Lietuvoje užbaigtas W. A. Mozarto kūrybos festivalis, skirtas jo mirties 200-osioms metinėms paminėti.

— *Laiškai lietuviams* žurnalo metinė šventė 1992 metais įvyks balandžio 5 d. Chicagoje, Jaunimo Centro salėje.

— Lazdijų muitinė nuo lapkričio 27 d. atidaryta visų kraštų žmonių perėjimui. Vizos yra reikalaujamos, nežūrint iš kokio krašto keleivis atvyksta.

— Lietuvos statistikos departamentas pranešė, kad šiemet iš hektaro vidutiniškai prikulta po 34 centnerius grūdų.

— Lietuvos Katalikų Mokslo Akademijos narių konferencija vyko lapkričio 9 d. Vilniaus Universiteto teatro salėje. Išklaudytos trys paskaitos: prel. dr. prof. Vytauto Kazlauskas apie Leono XIII-ojo socialinę encikliką *Rerum Novarum* jos paskelbimo šimtųjų metų proga, Bolznelio "Bažnyčios pažūra į nuosavybę" ir kun. Prano Račiūno, MIC, paskaita apie vysk. Pranciškų Būčį, minint jo mirties keturiasdešimtąsias metines. Konferencijos metu svarstyti Lietuvos Katalikų Mokslo Akademijos organizaciniai klausimai, einamieji reikalai, o taip pat išklaudyti pranešimai apie židinių veiklą.

— Lietuvos muzikų draugijos dvisavaitinio leidinio *Muzikos baruose* 15 ir 16 numeruose dirigentas Vytautas Viržonis plačiai rašo apie Ponchiello operos *Lietuviai* pastatymą Chicagoje. Straipsniai iliustruoti Jonė Tamulaičio nuotraukomis.

— Šiaulių Juliaus Janonio vidurinė mokykla — buvusi berniukų gimnazija — šiemet paminėjo 140 metų sukaktį.

CHICAGOS NAUJIENOS

Foto konkurso laimėtojai

Lapkričio 5 d. Chicago Jaunimo Centro kavinėje uždaryta 20-oji foto paroda ir įteiktos premijos. Algimantas Kezys nušvietė parodos rengėjas — Budrio vardo lietuvių foto archyvo pradžių ir veiklą. Jo kalba išleista atskiru leidinėliu.

Iš 6 laimėjusių premijas net penkios atiteko fotografams iš Lietuvos. Pirmą vietą ir kartu 150 dol. premiją gavo R. Augūnas, o antroji vieta atiteko V. Būblytei (100 dol.). Trečiuoju liko Chicagoje gyvenantis profesionalus fotografas Jerry Mankus. Jaunimo grupėje visi trys iš Lietuvos — tai Džiugas Reneckis (jis šiuo metu, kartu su tėvais, svečiuojasi Chicagoje), M. Kavaliauskas ir E. Vaišnoraitė.

Visi buvo paraginti dalyvauti sekančių metų parodoje, kurios konkursinė tema yra "Upės, ežerai, jūra ir laivai".

Lankėsi Kornelijus Platelis

Lietuvos Kultūros ir švietimo ministro pavaduotojas ir Lietuvos PEN centro pirmininkas poetas Kornelijus Platelis lap-

ričio 15-16 dienomis dalyvavo Ateities kultūrinio savaitgalio programoje.

Pirmąjį vakarą jis skaitė savo poeziją Jaunimo Centro kavinėje, o sekančią dieną padarė gerai išmąstytą pranešimą "Kultūra ir laisvė". Literatūros vakare jis ne tik skaitė savo poeziją, bet ir pats pažvelgė į savo kūrybą. Panašiai pasirodė ir kitas kalbėtojas — poetas iš Lietuvos, Julius Keleras, šiuo metu rašas mokslinį darbą Lituanistikos katedroje Illinois universitete.

Apie Vilniaus radiją

Charles Brian Goslow, latvių kilmės žurnalisto, rašinys apie Lietuvos radiją atspausdintas *Monitoring Times* žurnalo lapkričio laidoje. Žurnalistas gyvena Worcester, MA, ir praėjusį vasarą buvo atvykęs Chicagon susitikti su Vilniaus radijo darbuotojais, kai tie čia viešėjo. Jis jau seniai klausosi Vilniaus radijo programų anglų kalba ir taip susidomėjo Lietuva ir lietuviais. Pereitą vasarą jis pats pamatė Vilniaus radijo darbuotojų veiklą iš arti. Tai buvo dar tada, kai radijo ir TV patalpos buvo sovietų kareivių užimtos.

BALTIMORĖS RADIO LIETUVIUS, buvusius, dabartinius ir būsimuosius lietuviškos radijo programos rėmėjus bei klausytojus sveikina

ir linki nuotaikingų Šv. Kalėdų ir pilnų laimės Naujųjų Metų.

Programos vedėjas J. Kęstutis Laskauskas
Žinių pranešėjas Ričardas Reikenis
Talkininkai: Gintaras Buivys

Birutė Dulytė Correll
Nijolė Dulytė Kaltreider
Aldona Drazdytė Pilienė
Regina Laskauskaitė Sajauskienė

Lithuanian Melody Time
1312 Birch Ave.
Baltimore, MD 21227
Tel. 410-242-1779

— Joneli, kodėl tu tiek daug vandens geri?

— Ką tik suvalgiau obuolį.
— Na, tai kas?
— Pamiršau jį nuplauti.

— Ponia Sofija, aš įsimylėjęs jį jus iki beprotybės!

— Na, ir užsispyręs gi jūs! Juk jums vakar aiškiai pasakiau: "Ne ir ne!"

— Ach, tai buvote jūs?

— Mamyte, šiandien aš užsidirbau 20 dolerių.
— Kokiu būdu?

— Labai paprastai. Tavo anoniminių laiškų apie ponį Klubieng nunešiau ne į pašta, o tiesiai į jį rankas.

— Paryžiaus stadiono futbolo aikštėje muštinės.

— Kas ten darosi? — klausia naivus žiūrovas.

— Jūs nematote? Londono komanda muša teisėją.

— Bet už ką? Juk rungtynės dar neprasidėjo.

— Reikalas tas, kad po rungtynių tuojau išvyksta traukinys į Londoną. Jie gali nespėti...

— Turiu atliekamą bilietą į roko grupės koncertą. Eisime?

— Tu juk žinai, kad aš viena ausimi neprigirdžiu — kurčias.

— Nieko tokio. Antrąją ausį galėsi užsikimšti vata.

— Vakar pakviečiau JAV prezidentą Johnsoną vakarienės, — pasigyrė pilietis savo pažįstamam senatoriui.

— Ir kaip pasisekė? — paklausė senatorius.

— Fifty-fifty: aš pasirodžiau vakarieneje, prezidentas — ne.

— Padavėja: Ar ką nors būsite pamiršęs, pone profesoriau?

— Profesorius: Nebepamenu, ar daviau jums arbatpinigių.

— Padavėja: O, taip, ponas profesoriau, arbatpinigių davėte, bet pamiršote savo pietus suvalgyti...

— Vienarankis vyras ateina į kirpyklą ir prašo jį nuskusti. Skuta jaunas vyrukas, antrą dieną dirbąs toje kirpykloje. Žinoma,

— klientas iš visų pusių supjaustytas. Paskui kirpėjas klausia vienerankį: — Ar šitoj kirpykloj esate buvęs anksčiau?

— Nė, kairės rankos netekau kare su vokiečiais.

Nuovargis

— Jaunuolis į pensininko nusi-skundimą jį žudančiu nuovargiu:

— Bet gi pats iš viso niekad nieko neveiki.

— Taigi, tasai nieko neveikimas ir žudo mane, nes nėra jame nei pertraukos, nei poilsio.

Oro spėjimai

— Anglijos provincijos laikraštį įdėtas skelbimas:

— "Meteorologijos institutas ieško reumatikų nuolatiniais bendradarbiais".

Irgi logika

— Matai, Jonai, mūsų traukinys ką tik išvažiavo, — sako žmona.

— Mieloji, būk logiška! Jeigu mes jį pasivėlinom, tai tu neturi teisės sakyti "mūsų traukinys".

9525 So. 79th Avenue
Hickory Hills, Illinois 60457
Telephone: 1-708-430-8090
Telefax: 1-708-430-5783

Žaibas

NAUJA „ŽAIBO“ SVEIKINIMŲ SUDĖTIS ŠVENČIŲ PROGA

NR. 1	Bouquet of flowers and a box of fine chocolates	\$50.00
NR. 2	Bouquet of flowers, box of fine chocolates, two bottles of champagne and two bottles of vodka	\$85.00
NR. 3	One tub of bubble gum, 180 pieces, Tootsie pops assorted 100 pieces, two 46 oz. cans of orange juice, one #10 can (6 lbs-10 oz.) Dole pineapple chunks, one #10 can (6 lbs-10 oz.) of Del Monte peach halves, one #10 can (6 lbs-10 oz.) Del Monte fruit cocktail, one box 50/1 oz packs of Swiss Miss hot cocoa mix, Jello strawberry four 6 oz packs, two lbs of almonds	\$100.00
NR. 4	Wesson vegetable oil 1 gal., Lipton tea bags 216 count, basil 5.5 oz, bay leaves 2 oz, cinnamon sticks 8 oz, ground cinnamon 16 oz, spanish paprika, 18 oz, coarse ground pepper 16 oz, ground black pepper 16 oz, rice 5 lbs.	\$100.00
NR. 5	Prince thin spaghetti 10 lbs, Dole fruit salad #10 can (6 lbs-10 oz), green string beans #10 can (6 lbs-5 oz), Star Kist tuna 6/8.125 oz each, tiny shrimp 3/4.25 oz cans each, bouillon cubes 200 pieces, chicken cubes 200 pieces, Kraft mayonnaise one (1) gallon	\$100.00
NR. 6	10 lbs flour, 10 lbs sugar, 6 lbs rice, 29 oz can peaches, 4 lb table salt, 2 cans pineapple, 2 boxes prunes, 2 boxes raisins, 64 oz vegetable oil, 12 oz cocoa, 39 oz 8 O'clock coffee beans	\$100.00
NR. 7	Aspirin 600 tablets, Centrum vitamins 100 tablets, 32 oz shampoo, antacid, Band aids, toothpaste (2), soap 8 bars	\$100.00
NR. 8	A special gift package for men: shavin razors, cologne, shaving cream, after shave lotion etc.	\$100.00
NR. 9	A special gift package for ladies: cosmetics, shampoo, tooth paste, soap, etc.	\$100.00
NR. 10	Twenty two (22) lbs of finest meats	\$100.00
NR. 11	10 lbs flour, 10 lbs sugar, 6 lbs rice, 64 oz vegetable oil, 39 oz coffee beans, 1 kg ham, 0.65 kg tongue, 0.65 kg chicken	\$100.00

BANK-BY-MAIL
Postage paid both ways
Fast, convenient, private, safe, free!
That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prieinamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kurluo laiku. Jūsų slunčą gavęs, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prisideda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai nepelno aukščiausius procentus, leidžiamus įstatymu. Dėl lengvo taupymo būdo per pašta skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykite paduotais adresais.

South Boston Savings Bank
"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

MAIN OFFICE
480 West Broadway
South Boston
8 AM to 3:30 PM
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
988-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE
749 Geddes Blvd.
8:30 AM to 9:30 PM
Mon., Tues., Wed. & Fri.
Thurs. — 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 9:30 AM to 12 Noon

BALTIC TOURS

1992 GRUPINĖS KELIONĖS IR LĒKTUVO BILIAITAI Į LIETUVĄ

BOSTONAS/JFK Į VILNIŲ \$801.00
Per Kopenhagą ar Vieną
Tiesioginiai skrydžiai prasideda sausio mėnesį.

Rezervacijas reikia užsakyti mažiausia 21 dieną prieš išvyksiant. Kelionės ilgis — ne mažiau 7 dienos ir neilgiau kaip 21 diena. Kaina galioja iki balandžio 15 dienos.

VASARIO 16-TOJI LIETUVOJE
Kellonė No. 207 — kelionės ilgis 13 dienų — Lietuvoje 10 dienų, Kopenhagoje. Vasario 7 — 19. \$1,199.00

KAZIUKO MUGĖ
Kellonė No. 302 — kelionės ilgis 14 dienų — 11 dienų Lietuvoje, 1 diena Kopenhagoje. Kovo 2 — 15 \$1,229.00

DIDŽIOJI SAVAITĖ LIETUVOJE
VERBŲ SEKMADIENIS, DID. PENKTADIENIS IR ŠV. VELYKOS
Kellonė No. 410 — kelionės ilgis 13 dienų — 10 dienų Lietuvoje, 1 diena Kopenhagoje
Balandžio 10 — 22 \$1,209.00

Grupinėse kelionėse įskaityta lėktuvo bilietas į abi puses, viešbutis ir pusryčiai.

BALTIC TOURS suinteresuotiems gali parūpinti viešbutį su pusryčiais Vilniuje, Kaune, Panevėžyje, Šiauliuose, Klaipėdoje ir Palangoje.

Dėl daugiau informacijos apie skrydžius, viešbučius ar grupines keliones kreipkitės į

Albiną Rudžiūniene
Kristiną Mitkutę
BALTIC TOURS
77 Oak St., Suite 4
Newton, MA 02164
Tel. 617 - 965-8080 Telefaksas: 617 - 332 - 7781

DĖMESIO

viesiems norintiems susigrąžinti išlikusį nekilnojamąjį turtą LIETUVOJE!

1991 metų birželio 18 dieną išleistu LIETUVOS RESPUBLIKOS ĮSTATYMU, lietuviai norintys susigrąžinti išlikusį nekilnojamąjį turtą Lietuvoje, kaip:

1. Žemę
2. Miškus
3. Ūkinius-komercinius pastatus
4. Gyvenamuosius namus

TURI BŪTINAI PADUOTI prašymus dėl turto atgavimo iki 1991 metų gruodžio 31 dienos.

Šiuo skubiu reikalu jums gali patarnauti Juridinė Agentūra "JusCon" Lietuvoje ir jos atstovai Kanadoje. Visi dokumentai pristatomi į vietines savivaldybes, pagal turto vietą Lietuvoje, per 3-4 dienas nuo jų užregistravimo. Suinteresuoti asmenys prašomi kreiptis šiuo

tel. (416) 767-8711
FAX (416) 536-1263 Toronto.

Pareigos

Mokytojas klausia mažą mergaitę: — Kokį darbą dirba tavo tėvas?
— Jis yra pirmininkas.
— Ar žinai, kas yra pirmininkas?
— Tai toks ponas, kurio niekuomet nėra namuose...

Arbatpinigiai

Patyręs restorano patarnautojas naujokui patarnautojui į klausimą, kodėl neturtingieji klientai visuomet išmeta kišenpinigių daugiau už turtinguosius: — Turtuoliai nenori, kad būtų žinoma, jog jie yra turtingi, o neturtingieji nenori pasirodyti neturtingais.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

"DARBININKO" ADMINISTRACIJOJE GALIMA GAUTI ŠIAS KNYGAS:

LIETUVIŲ KALBOS VADOVĖLIS (angliškai)
INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIAN, nauja laida \$25.00
Prie šios knygos įkaltėti pagalbinių tekstų 4 kasetės 40.00
MOTERIS SU BALTU CHALATU (35 apsakymai iš autorės pergyvenimų dirbant ligoninėse) —
Dr. K. Paprockaitė - Šimaitienė, p. 494 ..... 20.00
KARAS BRAUKIA KRUVINĄ AŠARĄ, II Pasaulinio karo dienoraštis, daug aprašymų iš Hanau (Vokietijoje) stovyklos gyvenimo — A. Gustaitis, 940 puslapių su nuotraukomis ir žemėlapiams, su persiuntimu 35.00
LAIKO PAGRĖBŠTAI, atsiminimai — Vl. Kulbokas 8.00
LIETUVOS ŽEMĖLAPIS — (J. Andriaus) — didelio formato 12.00
LIETUVIŠKAI - ANGLIŠKAS ŽODYNAS 12.00
ANGLIŠKAI - LIETUVIŠKAS ŽODYNAS 12.00
ANAPUS HORIZONTO, Australiškos apysakos —
Ava Saudargienė, p. 189 ..... 12.50
ŠALIS, KURIOJE GYVENAM, kelionių po JAV įspūdžiai — V. Šalčiūnas, p. 296 ..... 12.50
GYVENIMO AKIMIRKOS, atsiminimai, — L. Dambrauskas, antra knyga 10.00
BERŽAS UŽ LANGO, romanas, — Dalila Mackalietienė, 324 psl. 15.00
NAKTIS, trijų veiksmų drama — J. Gliuda, 85 psl. 11.00
UGNIS IR ŽODIS — poezija su iliustracijomis, didelio formato V. Kazokas, 94 psl. 8.50
GROBIO IR NAIKINIMO ŽYGIS —
Z. Raulinaitis 9.00
ATGAVĖ VILTĮ, kalbos ir pranešimai, Vyt. Landsbergis, 294 psl. 18.00
EPOCHŲ SIGNATŪROS, Darbai iš Lietuvių kultūros istorijos, Vyt. Kavolis 10.00
TAUTOS ATMINTIES BIEŠKANT, (Lietuvių mitologijos studijos) apie dievus ir žmones —
Algirdas Greimas, 523 psl. 12.00
BALTŲ KALBŲ BRUOŽAI IBERŲ PUSIASALY —
Jūratė Statkutė de Rosales 15.00
VAIVOS JUOSTA, Eilėraščiai ir dialogai —
J. Rūtenis 134 psl. 6.00
PRIE VILTIES KRYŽIAUS — Juozas Prunskis 5.00
KOVO KETVIRTOJI — Jurgis Gliuda 5.00
TANKĖJANTI ŠVIESA, eilėraščiai, originalai ir vertimai — Tomas Venclova 8.00
DIDYSIS VARPININKAS VINCAS KUDIRKA —
Aleksandras Merkelis 15.00
VISAIP ATŠITINKA — A. Gailiūšis 5.00
MARGU RAŠTO KELIU (Darbininko premijuota apysaka) — Alė Rūta, 281 psl. 5.00
AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJA. Redagavo dr. Antanas Kučas 20.00
LIETUVOS VALSTIEČIAI LAUDININKAI —
Juozas Audėnas 5.00
LEMTINGOS DIENOS, apysakos, Jonas Jaškauskas, 187 psl. 8.00
IEŠKANČIOJO PĖDSAKAI (Evangeliniai mąstymai), eilėraščiai —
Kęstutis Trimakas, 267 psl. 10.00

Šios knygos gaunamos Darbininko Administracijos. Galima užsakyti skambinant telefonu (718) 827-1351 arba rašant Darbininko administracijai — 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207. Galima nusiųsti iš anksto čekio, nes nežinome, kiek kainuos persiuntimo išlaidos. Kai išsiųsime užsakytas knygas, tada išsiųsime ir sąskaitą.

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

NEW YORKE: 86-21 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418 718-441-6401
DARBO VALANDOS
MON — 9:00-3:00 THUR — 9:00-7:00
TUES — 9:00-3:00 FRI — 9:00-3:00
WED — 9:00-3:00 SAT — 9:00-12:00

CHICAGOJ: 2615 W. 71st Street, Chicago, IL 60629 312-737-2110
FLORIDOJ: 400 70th Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706 813-367-6304
DETROITE: 24060 W. 9 Mile Rd., Southfield, Mi 48034 313-350-2350

Taipymo sąskaitos ir sertifikatai, įvairios paskolos, VISA kortelės ir kiti patarnavimai

— Visi lietuviai taupo ir skolinasi lietuviškoje KASOJE —

Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol.

VILNIUJE LAISVOSIOS RINKOS IŠVAKARĖSE

Vilniaus oficialioje krautuvėje... Nuotr. Viktoro Kapočiaus

...ir Vilniaus turguje. Nuotr. Viktoro Kapočiaus

GRĮŠKABŪDŽIO PARTIZANŲ PAGERBIMAS

Griškabūdyje pastatytas kryžius — koplytstulpis žuvusiems tos apylinkės partizanams prisiminti ir pagerbti. Koplytstulpis ikilmingai pašventintas gegužės 11 d. Jame yra iškalti žodžiai: "Tautos kančia — mano skausmas". Paminklo autorius — Albinas Staugaitis, pats buvęs kalėjimuose, sovietiniuose lageruose. Ten jis vaizduoja, kaip lietuvaitė aprauda priešų nukankintus didvyrius, ir drauge lietuvių tautos tragediją.

Paminklas pastatytas toje vietoje, kur palaidoti partizanai, žuvę 1945-50 m. Žuvę partizanai buvo išniekinami, jų kūnai į šulinius, į sručių duobes. Savaitėmis būdavo neužkasti. Tai buvo baisiausias, niekada negirdėtas mirusiųjų išniekinimas.

Dabar jų palaikai buvo surinkti ir palaidoti nedideliame žemės lopinėlyje, kur stovi jų garbei pastatytas kryžius. Iškilmingai su pamaldomis kryžių pašventino, dalyvavo ir gyvi išlikę to meto partizanai. Susirinkę kalbėjo, kad "Stalino anūkai" nori susigrąžinti savo viešpatavimą. Tad būtina tęsti žuvusiųjų priesaiką, išverti visus sunkumus, kol Lietuvos nepriklausomybė bus pilnai įtvirtinta.

Žuvusiojo partizano tėvai

Lietuvoje daugybėje vietų statomi nauji paminklai ir kryžiai žuvusiųjų partizanų pagerbimui ir prisiminimui. Šiuo atveju įdomu tai, kad Griškabūdyje vieno žuvusio partizano tėvai gyvena čia Brooklyno artumoje — Richmond Hill, NY.

Čia gyvena Vytautas ir Stasė

Česnavičiai. Jų sūnus partizanas Sigitas yra žuvęs Griškabūdyje.

Pats Vytautas Česnavičius parašė *Darbininkui* laišką ir aprašė, kaip žuvo jo sūnus Sigitas.

Laiške jis rašo, kad 1941 metų rudenį jis pradėjo dirbti Šakių apskrityje butų skyriuje. Gyveno Šakiuose. Sūnus Sigitas ir Algirdas mokėsi vietinėje gimnazijoje, dukra — modernioje šešių skyrių pradžios mokykloje.

1944 metų pavasarį organizavosi vietinė rinktinė. Sūnus Sigitas ir keliolika kitų Šakių gimnazijos mokinių pasitraukė iš 6 klasės ir stojo į rinktinę. Žinodami rinktinės paskirtį, tėvai nesipriešino. Išvyko į paskyrimo punktą. Kažin ar praėjo savaitė, kai sūnus sugrįžo su tais pačiais drabužiais, kuriuos išeidamas buvo pasiėmęs. Pasirodo, kad buvo paskirtas į Karo mokyklą Mariampolėje, bet vokiečių SS daliniai mokyklą apsupo. Sigitas paspėjo pasprukti.

Besiartinantis frontas privertė juos pasitraukti į Vakarus. Pasitraukė kokius 10 kilometrų. Bet ten užklupo ginkluoti vokiečių rudmarškiniai, pasigavo Sigitą ir tėvą ir išgabeno į Saudargą apkašų kasti. Atėmė jiems pasus, kad nepabėgtų. Po poros dienų jie paspruko. Jurbarko iš Česnavičiaus žmonos brolio gavo naujus dokumentus.

Staiga sūnus Sigitas pareiškė norą, kad drauge su Šakių gimnazistais nori vykti į Žemaitiją ir patirti, kas ten dedasi. Tuoj jis sugrįšias. Nepraėjus nė porai dienų, Raudonoji Armija puolė dešiniuoju Nemuno krantu iki

Jurbarko. Taip nukirto bet kokį sūnaus sugrįžimą. 1933 m. spalio 4 per Slavikus tėvai išvyko į Rytprūsius.

Sigitas buvo pagautas vokiečių, apvilktas vokiška uniforma ir vežamas į Vokietiją darbams. Prie Dancigo jie buvo apsupsti. Nežinia, dėl kokių priežasčių, sūnus ir keli likimo draugai nusivilkto uniformą ir įsirašė į Dancigo gaisrininkų komandą. Vokiečiai, prieš pasitraukdami iš Dancigo, visus uniformuotus ir darbo komandų dalyvius laivais išvežė. Civilių nepriėmė. Taip ir Sigitas su draugais liko Dancige.

Nežinia, kaip juos vėl išgabeno į Lietuvą. Viena tamsią naktį Sigitas atsirado Kaune, kur gyveno trys tetos ir du dėdės (jo motinos seserys ir broliai). Sigitas jau buvo ginkluotas automatais. Jis sakė, kad NKVD areštavo, kankino reikalaudami prisipažinti, kad yra partizanas. Nieko neišgavę, vertė įsifiltruoti į partizanų gretas ir juos informuoti. Atrodo, norėdamas išvengti kankinimo, "pažadėjo". Ištrūkęs ir atėjęs pas tetas, pareiškė, kad gyvo jo daugiau nepaisms.

Jis žuvo 1948 metais. Tada jis buvo 21 metų. Su partizanų grupe prie Griškabūdžio buvo rusų užpulti iš pasalų. Keletui pavyko pasprukti, o Sigitas su likusiais partizanais kovojo iki paskutinio šovinio. Nepatikrintomis žiniomis, kad išvengtų kankinimų, su paskutiniu šoviniu jis savo gyvybę paaukojo Lietuvai.

Praėjus keliolikai metų, ge-

STEPSO ZOBARSKO BIBLIOTEKOS REIKALU

Rašytojo Stepo Zobarsko biblioteka yra pervežta į Kultūros Židinį, peržiūrėta ir suskirstyta. Suskirstyta taip: knygos Lietuvai, knygos, kurios tinka čia ir bus perkeltos į Alkos muziejų — archyvą. Ir — rankraščiai.

Visi, kurie lankėsi iš Lietuvos, prašė nesiųsti tų knygų, kurios išleistos Lietuvoje senojo komunistinio režimo metu. Tų knygų jie turi. Iš bibliotekų išimtosios knygos nenaikinamos, bet surinkamos ir padedamos į sandėlius.

Nemaža tų knygų buvo siunčiama ir į užsienį. Didelė jų dalis yra vertingos — tai senųjų rašytojų išleisti raštai, istoriniai mokslo veikalai.

Stepas Zobarskas palaikė ryšius su kai kuriais Lietuvos rašytojais.

SWISSAIR, AUSTRIA AIRLINES IR SAS PRADEDA SKRYDŽIUS Į VILNIŲ NUO 1992 SAUSIO

Nuo 1992 m. sausio vidurio Swissair pradeda oro susisiekimą su Vilniumi. Ketvirtadieniais ir sekmadieniais tos linijos lėktuvai vidurdienį išskris iš Zuerich į Vilnių, sugrįždami vakare.

Austrijos oro linijos taip pat turės du skrydžius Vienna-Vilnius. Lėktuvai skraidys pirmadieniais ir penktadieniais, o SAS oro linijos lėktuvai skraidys iš Copenhagen į Vilnių antradieniais ir šeštadieniais.

Ligi oro linijos pasirengs ir pradės skraidymus, atsiras ir papildomų informacijų. Šie skrydžiai yra Europos Quality Alliance pirmas bendras bandymas. Iš tų trijų oro linijų bus parinkti ir asmenys rūpintis techniskais skrydžių reikalais, bilietų pardavimu, lėktuvų aprūpinimu ir kt.

HARTFORD, CT

"Jonio" koncertas įvyks 1992 m. sausio 4 d., šeštadienį Šv. Andriejaus parapijos salėje, Church St., New Britain, CT. "Jonio" ansamblys yra atvykęs iš Lietuvos ir koncertuoja įvairiuose miestuose. Programoje dalyvauja ir humoristas aktorius Vitalis Žukauskas, kuris neseniai grįžo iš Lietuvos, ten atlikęs eilę sėkmingų programų.

Po programos bus šokiai. Renginys pavadintas "Žiema Lietuvoje". Rengia LB Hartfordo apylinkė, kuriai pirmininkauja Birutė Zdanaitė. Stalus iš anksto galima užsisakyti pas pirmininkę Birutę Zdanaitę — 232-5151 arba pas Danutę Grajauskienę 658-6452. Iš anksto užsakant, bilietai kaina 12 dol., prie įėjimo — 15 dol.

Visi kviečiami!

ležinė uždanga šiek tiek prasižėrė, atsirado galimybė aplankyti Lietuvą. Tada Vytauto Česnavičiaus sūnus Algirdas prieš keliolikai metų lankėsi pas savo tetas Kaune, Zanavykijoje pas savo seserį. Griškabūdyje su klebono pagalba surado moterį, kuri parodė, kur užkasti partizanai. Tas vietas jis nufotografavo.

O dabar po tiek metų partizanai kyla iš kapų ir stiprina tautą jos kovoje už būvį.

Stasė ir Vytautas Česnavičiai su šeima už sūnaus Jurgio Sigito vėlę lapkričio 30 pranciškonų vienuolyno koplyčioje buvo užprašę mišias. Ir čia buvo prisiminti žuvę už tėvynę partizanai, kurie niekada neišdils iš lietuvių atminties, iš Lietuvos istorijos puslapių. Jie ta istoriją rašė savo krauju ir savo auka.

(Redakcija dėkoja Vytautui Česnavičiui už atsiųstą medžiagą, kurią reikėjo sutraukti ir palikti tik pasakojimus apie jų sūnaus likimą).

tojas. Jie atsiuntė jam savo parašytas knygas, atsiuntė ir kitų autorių veikalų. Taip susidarė nemažas rinkinys knygų, kurios bus paliktos Amerikoje ir padėtos Alkos muziejuje — archyve. Jei kam kada reikės, visada galės ten rasti.

Taip pat velionis turėjo nemažą knygų, kurios buvo išleistos čia. Tos knygos skiriamos Lietuvai. Jos sudėtos į dėžes ir bus atiduotos Lietuvių Religinės Šalpos skyriui, kuris renka knygas Lietuvai.

Yra nemaža įvairių angliškų knygų. Jos tai pat skiriamos Lietuvai. Iš jų galės pasimokyti anglų kalbos, pagilinti įvairias studijas.

Jis buvo leidėjas, Manyland leidyklos savininkas. Išleido gana daug knygų anglų kalba. Kas tik buvo rasta, viskas skiriama Lietuvai. Ypač bus naudingi lietuvių literatūros veikalai, išleisti angliškai. Tomis knygomis galės pasinaudoti mokyklos, kur dėstoma anglų kalba.

KLESTI LIETUVIŠKA BIBLIOTEKA

St. Petersburg, FL, prie lietuvių klubo yra suorganizuota lietuviška biblioteka, kuri gali būti pavyzdžiu kitiems. Biblioteka atidaryta kiekvieną sekmadienį nuo 12:30 v. iki 4:30 v. popiet. Skaitytojų yra mažas būrys. Vienėrių metu laikofarpyje buvo 92 skaitytojai ir knygų išduota 1044.

Šiai bibliotekai vadovauja Sofija Salienė, prof. Antano Salio našlė. Ji ir buvo viena iš svarbiausių šios bibliotekos organizatorių.

Bet bibliotekos yra ne vien tas tikslas — patarnauti vietos lietuviams ir duoti skaityti lietuviškas knygas. Pats didžiausias bibliotekos darbas yra parūpinti knygų Lietuvai. Biblioteka telkia knygas ir žurnalų kompleksus ir juos persiunčia Lietuvai.

Knygų ir laikraščių kompleksus siunčia įvairiomis bibliotekoms įvairiuose miestuose. Iš jų gauna padėkos laiškus. Ypač domina žurnalai, kurie parodo visai kitą pasaulį.

Persiunčia Lietuvių Enciklopediją

Bene svarbiausia tai, kad ši biblioteka stengiasi parūpinti ir persiųsti čia išleistą Lietuvių Enciklopediją. Ukmergės centrinė biblioteka vis norėjo gauti Lietuvių Enciklopediją. Ukmergėškis Leonas Kačinskas nupirko iš leidėjo enciklopediją Ukmergės bibliotekai, sumokėdamas ir persiuntimo išlaidas, iš viso 564.35 dol. Uteniškiai irgi neatsilikę — V. Urbonas nupirko taip pat iš leidėjo L. Enciklopediją. J. Žvynys ir A. Mačionis sumokėjo ne tik persiuntimo išlaidas, bet dar pridėjo bibliotekos kasai 50 dol. Dr. A. Milius nupirko Enciklopediją Alytaus centrinei bibliotekai. E. Ivanauskienė Lietuvių Enciklopediją buvo persiunčia į Klaipėdos centrinę biblioteką, o A. Alčiauskis į Telšių biblioteką.

Iš viso per šio klubo biblioteką pasiųsta 13 komplektų Lietuvių Enciklopedijos ir 3 komplektai bus pasiųsti kiek vėliau.

Tai tikrai didelė dovana Lietuvai, kuri yra išsiilgus tiesaus

Surinkta ir paties Zobarsko parašyti ir išleisti veikalai. Susidaro nemaža kolekcija, kuri bus persiunčia į Maironio vardo literatūros muziejų Kaune.

Rankraščių dėžės nefikrintos. Jos reikalauja kruopštaus darbo, nes reikės visa tai apžiūrėti ir įvertinti. Rankraščiai taip pat bus nukreipti į Maironio muziejų arba ten, kur muziejus nurodys.

Visa ši iniciatyva pareikalavo nemažą darbo ir išlaidų. Knygas nupirko Lietuvių Rašytojų draugija. Bus ir siuntimo išlaidų. Tiems reikalams Lietuvių Rašytojų Draugija renka aukas. Kas gali, prašomi paremti šią veiklą, nes tikrai reikėjo išgelbėti šį rašytojo turtą ir palikimą. Aukas prašoma siųsti: Lietuvių Rašytojų Draugija, 361—Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

Visam šiam bibliotekos pervežimo ir sutvarkymo darbui labai daug padėjo ir padeda aktorius Vitalis Žukauskas; pats pasiuntęs daug knygų į Lietuvą. Jam ir visiems aukotojams Lietuvių Rašytojų Draugijos valdyba nuoširdžiai dėkoja.

Paulius Jurkus,
LRD pirmininkas

žodžio ir mokslo bei propagandos.

Nuo bibliotekos atidarymo naujose patalpose gauta art. 2000 knygų. Daugumą dovanotų knygų biblioteka turi, bet pasitaiko, kad ir neturi. Susidarė nemažas skaičius tų pačių knygų, dubletų ir net tripletų. Jais tvarko E. Kiauniėnė, kuri taip pat padeda knygas pakuoti.

Viso šio darbo nebūtų galima atlikti, jei biblioteka neturėtų naujų patalpų.

O kaip veikia biblioteka Brooklyno lietuvių Kultūros Židinyje? Labai retai kas užklysta pasiimti knygų pasiskaityti. Ar negraudu, kad knygos laukia skaitytojų ir nesulaukia.

LIETUVOJE IR APIE LIETUVĄ

— **Marijampolėje** Lietuvos Vyriausybės ir Vilkaviškio vyskupijos bendromis jėgomis kuriamas krikščioniškosios kultūros centras. Programa bus finansuojama iš valstybės biudžeto.

— **Lietuviškų dailės kūrinių paroda** 1992 m. kovo mėnesį bus atidaryta Tokyos mieste, vienoje iš meno muziejaus "Sojon" galerijų. Iš Kauno M. K. Čiurlionio paveikslai busgabenami specialiuose Suomijoje pagamintuose konteineriuose, turinčiuose įtaisus, mažinančius kenksmingą vibraciją ir aplinkos poveikį. Į parodos atidarymą pakviestas ir pažadėjo nuvykti Čiurlionio kūrybos tyrinėtojas Vytautas Landsbergis.

— **Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos prezidentas** priėmė nutarimą, kuriuo sausio 13-oji pavadinta Laisvės gynėjų diena. Sudaryta valstybinė komisija šios dienos renginiams organizuoti. Komisijos pirmininkas — Aukščiausiosios Tarybos pirmininko pavaduotojas Kazimieras Motieka.

Mylimai mamytel, močiutei ir promočiutei

A. A.

ELZEI ŠILBAJORIENEI

mirus, sūnus Algirdą ir Rimvydą, anūkus Robertą ir Paulių bei jų šeimas ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Irena, Jonas, Rytas, Rasa ir Justinas,
Vilgaliai

DARBININKAS

Redakcija ..... (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. .... (718) 827-1351

Spaustuvė ..... (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ..... (718) 827-7932
Salė (kor.) ..... (718) 827-9645
Salės adm. .... (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Kultūros Židinyje gruodžio 25, Kalėdų dieną, jaunimo šokiai; gruodžio 31, antradienį, Naujųjų metų sutikimas, kurį rengia Kultūros Židinio administracija ir Lietuvių Atletų Klubas.

Paulius Jurkus, rašytojas, poetas, dailininkas ir Darbininko redakcijos narys, gruodžio 18 d. išskrido į Floridą pailsėti. Ten praleis Kalėdų šventes ir sutiks Naujuosius Metus.

Maironio lituanistinėje mokykloje gruodžio 14 buvo specialioji kalėdinė programa, kuri prasidėjo po ilgosios pertraukos. Buvo parengti pritaikyti vaidinimėliai, atsilankė su dovanomis ir Kalėdų senis. Po Kalėdų atostogų mokykla darbą pradeda sausio 4, šeštadienį.

Gintaras Ruzgas, turėjęs vaišių ir daržovių krautuvę Woodhavene, labai sėkmingai vertėsi. Jo krautuvėje visada būdavo pilna žmonių. Dabar jis krautuvę parduoda korėjiečiams, kurie visoje Jamaice gatvėje užsiima vaišių prekyba.

Gediminas Šerkšnys, Lietuvos užsienio reikalų viceministras, New Yorke praleido keletą mėnesių, padėdamas sutvarkyti įvairius diplomatinis reikalus, organizuodamas Lietuvos ambasada prie Jungtinių Tautų štabą, drauge dirbdamas pats. Gruodžio 15 d. jis grįžo į Lietuvą.

Juozas Grigutis su žmona Skalve, dirbęs sovietų misijoje prie Jungtinių Tautų, gruodžio gale sugrįžta į Lietuvą. Gyvendamas New Yorke, jis lankėsi lietuviškuose renginiuose, bičiuliuosi su daugeliu lietuvių. Jo šeima, du užaugę sūnūs, gyvena Vilniuje.

Aktorius Vitalis Žukauskas jau trečią kartą su savo humoristinėm programom lankėsi Lietuvoje. Iš viso turėjo 34 spektaklius. Gyveno Šiauliuose, iš kur mašina važinėdavo į įvairius Lietuvos miestus. Pirmą lankė didesnius miestus, paskui mažesnius. Publika labiausiai priėmė amerikietiškus juokus.

LMK FEDERACIJOS NEW YORKO KLUBO POBŪVIS

Gruodžio 15 d., sekmadienį, Lietuvių Moterų Klubų Federacijos New Yorko klubas Kultūros Židinio posėdžių menėje surengė prieškalėdinį pabendravimą.

Dalyvavo klubo narės su šeimomis ir kvietiniai svečiai. Pobūvį 2 v. popiet pradėjo klubo pirmininkė dr. Marija Žukauskienė, visus pasveikindama su šventėmis. Maldą sukalbėjo Tėv. Antanas Prakapas, OFM.

Vaišės buvo puikios, klubo narių pagamintos — įvairios žuvys, mėsų kepsniai, pyragai, daržovės, kava. Davė ir vyno.

Užvalgius pirmininkė tarė žodelį, prisiminė, kad šiais metais klubas neteko trijų narių: Marijos Karečienės, Teodoros Penikienės ir Viktorijos Čečetienės. Jos prisimintos ir pagerbtos susikauptimo ir tylos minute.

Specialiai paminėta Viktorija Čečetienė, veikli klubo narė, kuri buvo lyg koks šio klubo variklis, sugebėjęs kitas naries įtraukti į įvairius darbus. Ji ilgai sirgo. Apie ją kalbėjo viešnia iš Lietuvos Valda Gaubienė, kuri

su Viktorija praleido net keturis mėnesius, ją slaugydama, prižiūrėdama. Ji savo prisiminimus paskaitė. Tai buvo impresionistiškai, jautriai ir su didele meile parašyti prisiminimai, kurie nušvietė velionę kaip didelę inteligentę, mokėjusią daugel kalbų, sugyvenusią su visais, savo asmenybe patraukusią visų dėmesį.

Trumpą pasveikinimo žodį tarė ir aktorius Vitalis Žukauskas, neseniai grįžęs iš Lietuvos, kur atliko eilę programų. Jis taip pat papasakojo keletą naujausių anekdotų iš Lietuvos.

Veikli klubo narė Irena Banaitienė serga ir, žinoma, negalėjo dalyvauti renginyje. Ji per kitą narę atsiuntė sveikinimus.

Pabendravimas baigėsi laisvais pokalbiais, lankant kitų stalus, aptariant politines pasaulines ir lietuviško gyvenimo naujienas.

Gera, kad klubas laikosi tradicijų ir surengia prieškalėdinį pobūvį, įnešdamas šventiškos nuotaikos į pilką mūsų gyvenimą. (p.j.)

Jadvyga Laucevičienė Sv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikina gimines, draugus ir pažįstamus. Tegul visą laiką lydi sveikata ir Dievo palaima.

Juozas Matiukas, iš Woodhavene, NY, Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikina savo draugus ir pažįstamus ir linki visiems Kalėdų džiaugsmo ir Naujuose metuose laimės ir geros sveikatos. Vietoje sveikinimo atvirukų skiria auką Darbininkui.

Antanas Masonis, iš Philadelphia, PA (anksčiau gyvenęs Paterson, NJ), nuoširdžiai sveikina per Darbininką savo draugus ir pažįstamus, visiems linkėdamas Kūdikielio Jėzaus palaimos Naujuose Metuose.

Danutė ir Antanas Bobeliai Kalėdų švenčių proga nuoširdžiai sveikina draugus ir pažįstamus, linkėdami visiems daug džiaugsmo ir pasisekimo Naujuose metuose. Vietoje sveikinimų siuntinėjimo paštu, skiria auką lietuviškai spaudai.

Felicija, Ramunė ir Algirdas Jasačiai Šv. Kalėdų proga sveikina visus savo artimuosius, draugus ir pažįstamus ir Naujuose 1992 metuose linki daug laimės ir sveikatos.

Vida ir Algirdas Jankauskai su šeima švenčių proga sveikina savo gimines, draugus ir pažįstamus ir linki visiems daug laimės, džiaugsmo ir sveikatos ateinančiuose metuose.

Vida ir Vidmantas Matusaičiai sveikina savo draugus ir pažįstamus Šv. Kalėdų proga ir linki sveikatos ir ramybės Naujuose metuose.

Tadas, Aldona, Kristina ir Paulius Savickai linki draugams ir pažįstamiems linksmų Kalėdų Švenčių ir laimingų Naujų Metų.

Naujųjų metų sutikimą rengia Lietuvių Atletų Klubas ir Kultūros Židinyje. Sutikimas bus gruodžio 31 d. 8 v.v. Šalti užkandžiai ir karšta vakarienė. Šokiams gros 9 asmenų ansamblis "Jonis", iš Lietuvos.

Šaulių kuopos 20 metų sukaktis minima sausio 19. Kartu bus paminėta ir Klaipėdos krašto atvadavimo sukaktis. Paskaitą skaitys Vaidevutis Mantautas, vienas iš Šaulių sąjungos atgavintojų tremtyje. Meninę programą atliks pianistas Povilas Stravinskas ir solistė Angelė Kiaušaitė.

SLA Centrinės ir 126 kuopos susirinkimas balsuoti už kandidatą į SLA Pildomąją Tarybą įvyks gruodžio 29 d., sekmadienį, 3 val. popiet Kultūros Židinyje.

Iš Metropolitan operos rūmų gruodžio 28 d., šį šeštadienį, 1:30 val. popiet New Yorko laiku per radiją bus transliuojama Giuseppe Verdi opera *Aida*. Pagrindiniai solistai: Leona Mitchell, Stefania Toscyka, James Morris, Paul Plishka. Diriguoja Rico Sacconi. Ateinantį šeštadienį, sausio 4 d., bus transliuojama pasaulinė premjera: John Corigliano opera *The Ghosts of Versailles*.

JAV Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygardos naujai išrinkta valdyba. Iš k.: Vincas Blažaitis, Linas Šidlauskas, Kęstutis Bileris, pirmininkas Kęstutis K. Miklas, Malvina Klivečienė, Paulius Jurkus, Raimondas Šližys.

LB NEW YORKO APYGARDOS NAUJOJI VALDYBA PRADEDA DARBĄ

Žaišiška pralėkę įvykiai stato naujus reikalavimus. Lietuva tapo nepriklausoma, priimta į Jungtines Tautas, ji dalyvaus olimpinuose žaidimuose, ji reikalauja, kad pasitrauktų sovietinė armija, ji nori pradėti normalų gyvenimą, kuriam atstatyti reikės daug pastangų ir pagalbos iš visur.

VLIKas, kaip nepailstantis krašto laisvintojas, nutarė baigti savo darbą. Galbūt greitai laiku jį paseks ir kiti veiksniai, kaip Baltų Laisvės Lyga ir BATUNas, įskaitant ir įvairius specialius komitetus, įsisteigusius vadavimo reikalams. ALTas nutarė dar pagyvoti ir dirbti, tik visiškai kita kryptimi. JAV Lietuvių Bendruomenė, kuri taip pat daug veikė laisvinimo darbe, jau orientuojasi ta linkme, kaip veiksmingiau padėti atsikūrusiai Lietuvai. Jos naujoji krašto valdyba planuoja kokių keliu eiti, kad būtų Lietuvai efektingiausia.

Šių dienų įvykių perspektyvoje ir LB New Yorko apygardos tolimesnis veikimas, perėjęs į naujas rankas, turės keistis. Lapkričio 16 d. įvykusiame New Yorko apygardos apylinkių atstovų susirinkime naujuoju apygardos valdybos pirmininku išrinktas Kęstutis K. Miklas ir jo pasiūlytieji kandidatai į valdybą.

DARBININKO KALENDORIUS 1992 metams išleistas su gražiu spalvotu paveikslu, vaizduojančiu istorinę dieną lietuvių gyvenime — rugsėjo 17-tą, kada Lietuva, kartu su Latvija ir Estija, buvo priimta į Jungtines Tautas. Paveiksle matomas tas momentas, 6 val. 20 min. vakare, kada suplėšavo Lietuvos trispalvė. Prie Lietuvos vėliavos stovi Lietuvos prezidentas Vytautas Landsbergis, JT ambasadorius Anicetas Simutis ir kt.

KARGO Į LIETUVĄ BE MUITO! Siunčiame SAS oro linija į Rygą. Siuntinius atsiimti Rygos muitinėje. Minimumas 110 lbs arba 50 kg. Kaina \$1.55 už svarą. Galima siųsti naujus ir dėvėtus drabužius, batus, medžiagas, maistą bei nereceptinius vaistus. Kreiptis į: G.T. INTERNATIONAL, 9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills, IL 60457. Tel. 708 430-7334.

TIK .79 CENTAI SVARAS už siuntinių persiuntimą į Lietuvą su pristatymu į namus. Savo daiktus siųskite mums paštu arba UPS. Minimumas \$20.00. TRANSPAK 2638 W. 69th St. Chicago, IL 60629 312-436-7772

Po to Alksninis įteikė senosios Krašto Valdybos įvertinimo ir padėkos atžymėjimus už pasiūlytą bei darbus Lietuvių Tautos reikalams. Juos gavo senosios valdybos nariai: Romas Kezys, Kęstutis Miklas ir Gediminas Rajeckas, Malvina Klivečienė ir Paulius Jurkus tokius atžymėjimus jau buvo gavę anksčiau. Taip pat atžymėjimai buvo duoti Queens LB apylinkės pirmininkei Ramutei Česnavičienei, Manhattano apylinkės buv. pirmininkui Juozui Kazliui ir Great Necko apylinkės pirmininkui Vytautui Žukui. Raimondas Šližys taip pat buvo atžymėtas už savo veiklą, renkant pinigų Lietuvai paramą gorbachiovinės blokados metu.

Gruodžio 11 d. Kultūros Židinyje įvyko senosios valdybos pirmininko Vytauto Alksninio pareigų perdavimas naujam pirmininkui Kęstučiui K. Miklui. Šiame oficialiajame posėdyje dalyvavo abiejų valdybų nariai ir visų LB apylinkių pirmininkai bei jų valdybų atstovai. Susirinkusių buvo per 30.

Į susirinkusius pirmiausia prabilo Alksninis. Pateikęs keletą broūžų iš apygardos veiklos, jis padėkojo buvusios valdybos nariams už nuoširdžią talką, kurios dėka jam buvo lengva dirbti, vykdamas įvairius uždavinius. Jis palinkėjo naujam pirmininkui ir valdybai sėkmės ir ryžto ateityje.

Toliau žodį tarė naujosios valdybos pirmininkas Miklas. Jis ypatingai atkreipė dėmesį į Alksninio užsimotus ir atliktus darbus, jo neišsėmiamą energiją, parodytą pavyzdį, kaip reikia dirbti ir niekad nepavargti. Po to jis pristatė savo naująją valdybą, susidedančią iš Kęstučio Bilerio — vicepirmininko administraciniams ir finansų reikalams, Pauliaus Jurkaus — vicepirmininko kultūros ir informacijos reikalams, Malvinos Klivečienės — sekretorės, Lino Šidlausko — išdinininko, Raimondo Šližio — valdybos nario ryšiams su jaunimu ir amerikiečių organizacijomis, ir iš Vinco Blažaičio — valdybos nario ūkiniam reikalams.

Dėkodamas Alksninui už jo vadovavimą apygardai ir už jo įnašą New Yorko Lietuvių Bendruomenės veikloje, visų šio vakaro dalyvių vardu, naujasis pirmininkas jam įteikė gražų Lietuvos išleistą Juozo Polio spalvotą foto albumą *Gimtoji žemė Lietuva* su įrašu ir visų dalyvių parašais.

Po to Alksninis įteikė senosios Krašto Valdybos įvertinimo ir padėkos atžymėjimus už pasiūlytą bei darbus Lietuvių Tautos reikalams. Juos gavo senosios valdybos nariai: Romas Kezys, Kęstutis Miklas ir Gediminas Rajeckas, Malvina Klivečienė ir Paulius Jurkus tokius atžymėjimus jau buvo gavę anksčiau. Taip pat atžymėjimai buvo duoti Queens LB apylinkės pirmininkei Ramutei Česnavičienei, Manhattano apylinkės buv. pirmininkui Juozui Kazliui ir Great Necko apylinkės pirmininkui Vytautui Žukui. Raimondas Šližys taip pat buvo atžymėtas už savo veiklą, renkant pinigų Lietuvai paramą gorbachiovinės blokados metu.

jam pirmininkui klausimų, norėdami patirti apie naujosios valdybos ateities veiklą. Į tai Miklas atsakė, kad pirmuoju įsipareigojimu yra aktyvus dalyvavimas Vasario 16 minėjimo pasirošime kartu su Tautos Fondu ir New Yorko Amerikos Lietuvių Taryba, kuriai rotaciniu keliu tenka šį kartą šiam minėjimui vadovauti. Apygardos veikimas būsias skirtingesnis ir galbūt sunkesnis. Turės keistis ir pati Vasario 16 minėjimų forma bei aukų rinkimas. Dabar jas reiks rinkti Lietuvos atstatymui paremti, o ne Lietuvos vadavimo reikalams. Ir tai pareikalavys daug pastangų bei įtikinančių žodžių, kad tų aukų iki šiol buvusi mūsų dosni visuomenė nesumažintų. Miklo nuomone, dar ilgai teks budėti Lietuvos sargyboje, reikės daug dirbti, norint padėti jai atsistatyti. Taip pat reikės dar daug renginių, telkiant lešas, reikalingas ne tik Lietuvos paramai, bet ir apygardos veiklai plėsti.

Po oficialiosios dalies, susirinkusieji pakviesti vaišėms, kurias paruošė senosios valdybos vardu Alksninis, visiems taip pat gerai žinomas ir kaip geras virėjas, su savo žmona Irena. Prie šių vaišių su savo skanėstais taip pat prisidėjo Ona Miklienė ir Birutė Blažaitienė. (kkm)

Atostogos saulėjeje Floridoje. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pušryčiai — savaitei 200 dol. Miegamas kambarys, bendra prausykla — savaitei 150 dol. Arti parduotuvių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti A. Zupko, 5886 Guest Court, North Port Myers, FL 33903, USA. Telef. 813 656-5886. (sk.)

Gera dovana Kalėdoms — tai knyga *Introduction to Modern Lithuanian* (nauja laida). Jei kas nori išmokyti lietuvių kalbos ar pagilinti savo žinias — *Introduction to Modern Lithuanian* pilnai padės tai padaryti. Tai didelio formato arti 500 psl. knyga. Ją parašė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W. Schmalstieg. Kaina 25 dol. (Iki Kalėdų — be priedinio persiuntimo mokesčio). Knygą tikrai gerai suprasti yra paruoštas komplektas įkalbėtų juostelių — iš viso 4 (4 audiotapes). Jų kaina 40 dol. (Iki Kalėdų irgi be priedinio persiuntimo mokesčio). Kreiptis į Darbininko administraciją telef. (718) 727-1351 arba rašyti: Darbininkas, 341 Highland Blvd. Brooklyn, NY 11207.

1992 NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMAS

Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY
gruodžio 31 d. 8 val. vak.

ŠOKIAMS GROS ANSAMBLIS "JONIS"

(9 asmenų žymi grupė iš Lietuvos)

Kokteiliiai 8 - 9 val. vak.

ŠALTI UŽKANDŽIAI ir KARŠTA VAKARIENĖ

\$40.00 asmeniui, \$20.00 moksleiviams

Stalus užsisakyti pas: V. Kulpą (718) 846-1056

Vidą Jankauskienę (718) 849-2260

Visus atsilankyti kviečia

LIETUVIŲ ATLETŲ KLUBAS ir KULTŪROS ŽIDINYS